

**ВНЕСОК
УЧАСНИКІВ ВІЙНИ –
ПРАЦІВНИКІВ ТИЛУ
В ПЕРЕМОГУ
У ВЕЛИКІЙ
ВІТЧИЗНЯНІЙ ВІЙНІ
1941–1945 рр.**

Державна архівна служба України
Рада організацій ветеранів України
Федеральне архівне агентство (Російська Федерація)

Внесок учасників війни –
працівників тилу в Перемогу
у Великій Вітчизняній війні
1941–1945 рр.

Каталог
фотодокументальної виставки

Київ 2011

Буклет підготовлено Державною архівною службою України за домовленістю з Радою Організації ветеранів України, яка проводить науково-практичну конференцію та засідання Круглого столу на тему: “Внесок учасників війни – працівників тилу в Перемогу у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.”. У рамках заходів підготовлено виставку фото- та архівних документів з фондів державних архівів України та федеральних архівів Росії.

На виконання домовленостей Державної архівної служби України з Федеральним архівним агентством (Російська Федерація) отримано копії документів з фондів Державного архіву Російської Федерації, Російського державного архіву економіки, Російського державного військового архіву, Російського державного архіву соціально-політичної історії, Російського державного архіву кінофотодокументів для використання в експозиції виставки.

У буклеті представлено лише незначну частину архівних джерел, що висвітлюють перші дні війни, проведення масового переміщення з небезпечних районів УРСР на Схід СРСР населення, промислових підприємств, колгоспів і радгоспів, культурних і наукових установ, запасів продовольства, сировини та інших матеріальних цінностей, героїчну працю на евакуйованих підприємствах і в колгоспах цивільного населення країни.

ВИКОРИСТАНО ДОКУМЕНТИ З ФОНДІВ:

Центрального державного архіву громадських об'єднань
Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України
Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного
Державного архіву в Автономній Республіці Крим
Державного архіву Вінницької області
Державного архіву Волинської області
Державного архіву Дніпропетровської області
Державного архіву Донецької області
Державного архіву Житомирської області
Державного архіву Запорізької області
Державного архіву Кіровоградської області
Державного архіву Луганської області
Державного архіву Миколаївської області
Державного архіву Одеської області
Державного архіву Сумської області
Державного архіву Хмельницької області
Державного архіву Черкаської області
Державного архіву Чернівецької області
Державного архіву м. Києва
Державної наукової архівної бібліотеки, м. Київ
Державного архіву Російської Федерації
Російського державного військового архіву
Російського державного архіву суспільно-політичної історії
Російського державного архіву економіки
Російського державного архіву кінофотодокументів

Виставку “Внесок учасників війни – працівників тилу в Перемогу у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.” присвячено одній із сторінок її героїчної та трагічної історії, документи якої дають уявлення про роль людини на війні, зосереджують увагу відвідувачів на окремих сторінках життєдіяльності громадянина та його взаємодії з суспільством у важких умовах війни.

Останні десятиліття відрізняються значним підвищенням уваги дослідників, наукових та політичних інституцій, широких верств населення не тільки на теренах СНД, а й далекого зарубіжжя до тематики Великої Вітчизняної. Введення до наукового обігу великого за обсягом раніше невідомого масиву архівних документів дало змогу переосмислити деякі історичні події передвоєнних, воєнних та повоєнних років, дати їм об’єктивну оцінку та оприлюднити факти, які раніше замовчувалися.

Все більше уваги приділяється проблемі людини на війні, її соціальному та моральному стану, адже це мало вирішальне значення у боротьбі за Перемогу над нацизмом. Чимало досліджень присвячено становищу цивільного населення на окупованій території. Чи не вперше робиться спроба зосередити увагу на титанічній праці всього народу, величезних зусиллях і жертвах, спрямованих на налагодження в ході війни безперервного постачання фронту всього необхідного.

Сьогодні важко уявити, яку величезну організаторську роботу було проведено, щоб промисловість та сільське господарство працювали з максимальною віддачею.

Окупація німецько-фашистськими загарбниками західних, центральних та південних областей СРСР поставили економіку країни у край тяжке становище.

Велика заслуга талановитих вчених, конструкторів, робітників, інженерів, техніків, селян, простих радянських людей у швидкому переході на військові рейки економіки країни. Прикладом стала евакуація промислових підприємств із прифронтової зони, які на новому місці запрацювали у нечуваному ритмі. До останньої хвилини підприємства випускали продукцію, потім їх обладнання швидко демонтувалося та відправлялося у нові райони, нерідко під кулями противника. Їх обстрілювали, бомбардували з повітря.

У тяжкі воєнні часи трудовий героїзм став нормою поведінки, широкого розмаху набрав всенародний рух зі збирання коштів на будівництво танків, літаків, іншої техніки і зброї для діючої армії.

Прикладом героїзму простих людей є їх невтомна праця з відновлення народного господарства на звільнених від окупації територіях у 1943–1945 роках, вони продовжували нарощувати виробництво для фронту.

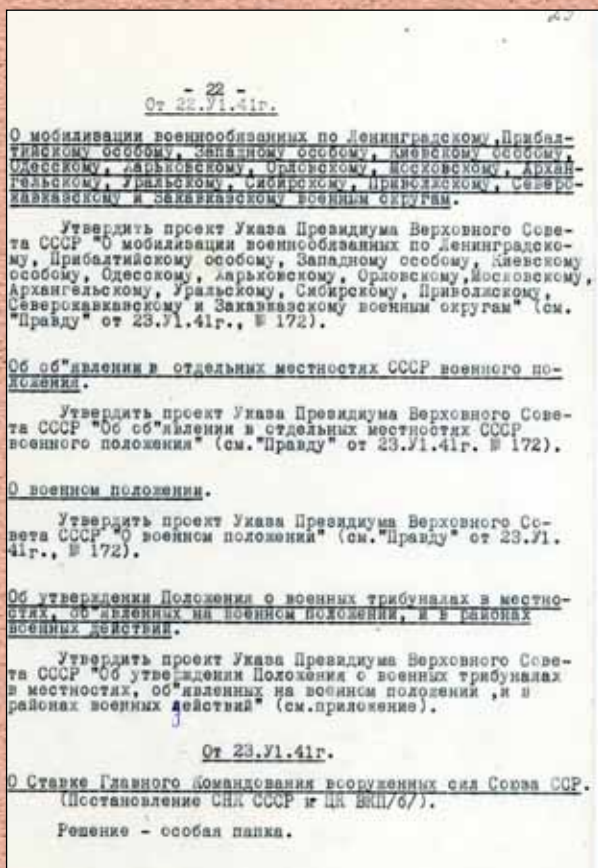
Попри всі труднощі, тил виявився міцним і витримав усі випробування воєнного лихоліття.

Експозиція виставки складається з трьох розділів, які мовою документів розповідають про трудовий подвиг народу. Це лише незначна частка документів, що зберігаються в архівних фондах.

Документи з фондів українських державних та російських федеральних архівів, представлені на виставці, дають можливість дослідити соціальну політику в роки війни, повсякденне життя простих людей в тилу, здійснити аналіз їхньої самосвідомості у воєнний період.

Державні архіви кожного року готують до знаменних та пам’ятних дат Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років виставки фото- та архівних документів, участь у яких беруть російські архівісти на чолі з Федеральним архівним агентством (Російської Федерації). На думку архівістів, це необхідно для збереження для сучасників і майбутніх поколінь пам’яті про Велику Перемогу.

Початок війни. Евакуація населення, установ, підприємств, загальна мобілізація

Палаюче українське село, яке було підпалене німецько-фашистськими загарбниками.
10 жовтня 1941 р.
Держархів Луганської обл., ф. П-7118,
оп. 1, спр. 700

Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) про мобілізацію військовозобов'язаних у т. ч. по Київському особовому, Одеському, Харківському військовим округам. 22 червня 1941 р.
РДАСНІ, ф. 17, оп. 3, спр. 1041, арк. 23

Пожежа в Києві. 24 вересня 1941 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пищеничного,
од. обл. 2-39335

Київ після відступу радянських військ.
Вересень 1941 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пищеничного, од. обл. 0-148572

38

У К А З
ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР

О режиме рабочего времени рабочих и служащих в военное время.

В целях обеспечения выполнения производственных заданий, связанных с нуждами военного времени, Президиум Верховного Совета СССР постановляет:

1. Предоставлять директорам предприятий промышленности, транспорта, сельского хозяйства и торговли право устанавливать, с разрешения Компартии СССР, для всех рабочих и служащих предприятия, так и для отдельных цехов, участков и групп рабочих в случаях обязательных сверхурочных работ продолжительностью от 1-го до 3-х часов в день.
2. Дети, не достигшие 16 лет, могут быть привлечены к обязательным сверхурочным работам продолжительностью не более 2-х часов в день.
3. Не могут быть привлечены к обязательным сверхурочным работам беременные женщины, женщины с детьми в возрасте до 3-х лет, женщины в отпуске по уходу за ребенком.
4. Службы обязательных сверхурочных работ рабочих и служащих проводить в полуротном режиме.

2-39

5. Отменяется очередные и дополнительные отпуска, начиная с даты объявления мобилизации на военное время, за неиспользованный отпуск, во всех государственных, кооперативных и общественных предприятиях и учреждениях. Отпуска предоставлять лишь в случае болезни. Отпуска по беременности и родим предоставлять в соответствии со статьями постановления Совнаркома СССР, ЦК ВКП(б) и ВЦИК от 28 декабря 1930 года.

Председатель Президиума
Верховного Совета СССР - *М. Молотов*
(М. Молотов)

Секретарь Президиума
Верховного Совета СССР - *А. Горюхи*
(А. Горюхи)

Москва, Кремль.
26 июня 1941 года.

Указ Президії Верховної Ради СРСР
“Про режим робочого часу робітників
та службовців у воєнний час”.
26 червня 1941. Оригінал.
ДАРФ, ф. Р-7523, оп. 4, стр. 49, арк. 38-39

88 38
8

СЕКРЕТАРИ ОБКОМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛИ ОБКОМКОМОВ

Во исполнение директив Государственного Комитета Обороны объявляем:

1. Немедленно выделить ответственных людей на каждую МТС, совхоз, отвечающих за уничтожение дивного имущества, которое не может быть взято на случай эвакуации.
2. Категорически объявляем немедленно приступить к уничтожению всех комбайнов, локомотивов, вагонов и других сельскохозяйственных машин. Все трактора своим ходом перегоняйте на левый берег Днепра. Сельские трактора, которые не могут быть использованы Красной Армией, подлежат уничтожению.
3. Немедленно раздайте колхозникам страховые и все остальные зерновые и прочие фонды, имеющиеся в колхозах. Эта работа должна быть закончена в течение суток.
4. Все зерновые скот колхозных ферм, совхозов и колхозных хозяйств перегоняйте на левый берег Днепра. Скот гоните по хлебу, по свалкам и по дорогам, которые не использует Красная Армия.

40
10

Здесь все это необходимо на левом берегу Днепра, в городах, в сельской местности, на транспорте, на тракторах и других средствах передвижения.

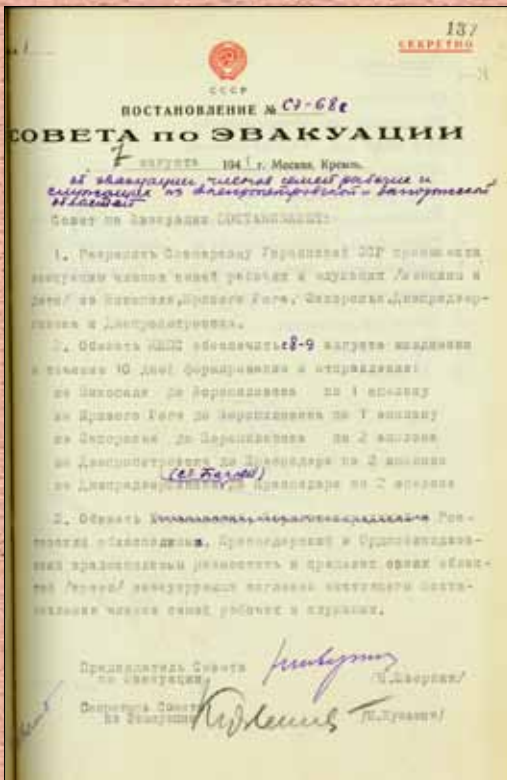
6. Укажите отгрузку ценностей оборудования предприятий и продовольствия / зерно, сахар и другие ценные товары / , приняв меры к тому, чтобы подготовиться к уничтожению всего оборудования, продовольственных и других товаров, которые не могут быть вывезены при вынужденном отходе частей Красной Армии.

9. Назначьте ответственных за точное выполнение директив Государственного Комитета Обороны и практических мер, изложенных в настоящей директиве персонально первого секретаря районной партии и председателя райисполкома. Предупреждайте их, что ЦК будет расследовать за пренебрежение, если на территории, занятой врагом, будет оставлено оборудование, сельскохозяйственный скот, зерно, продовольствие и ценные оборудование.

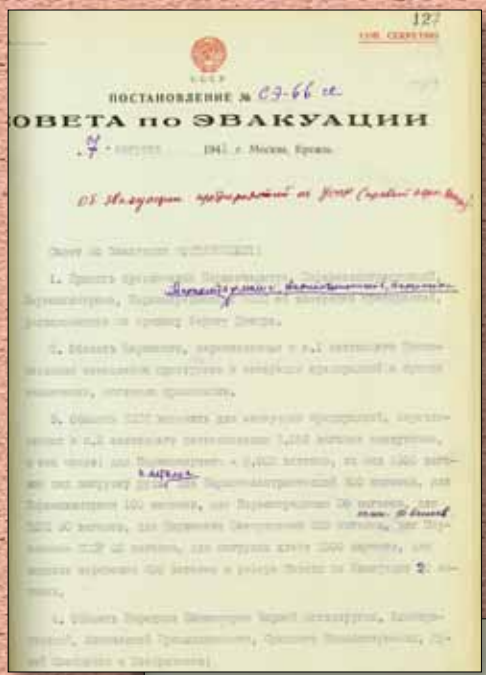
СЕКРЕТАРЬ ЦК КП(б)У
ПРЕДСЕДАТЕЛЬ СОВНАРКОМА СССР

И. КОРИЦА

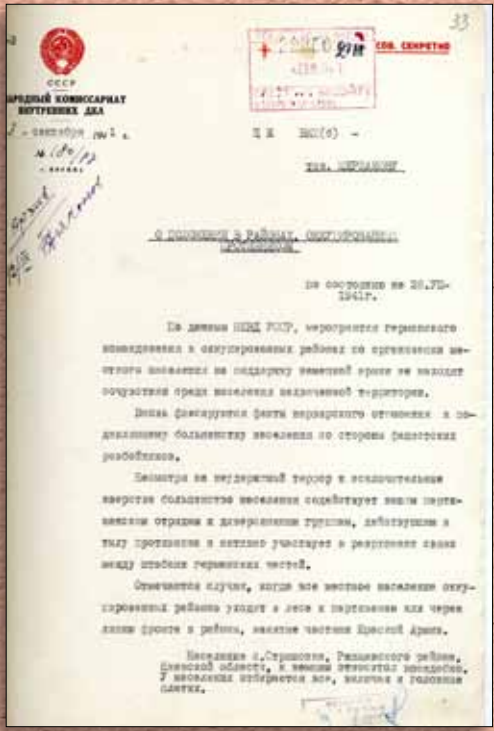
Інструкція ЦК КП(б)У та РНК УРСР секретарям
обкомів і головам облвиконкомів про заходи
з евакуації та знищення майна сільського
господарства прифронтових областей України.
3 липня 1941 р.
ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, стр. 24, арк. 38-40

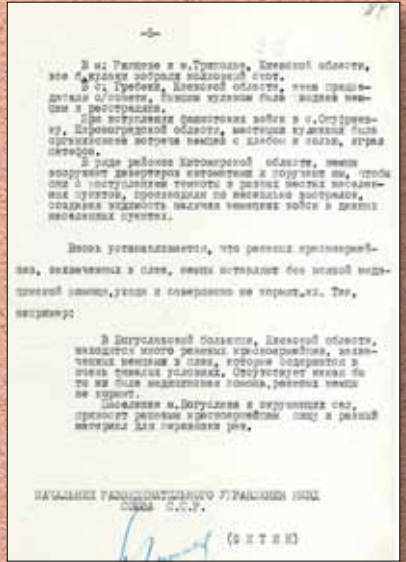
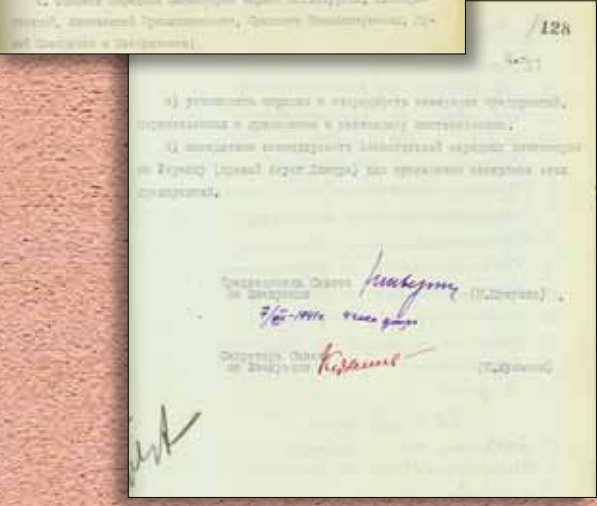
Постанова РС-68с Ради з евакуації “Про евакуацію членів сімей робітників та службовців з Дніпропетровської та Запорізької областей”
7 серпня 1941. Оригінал.
ДАРФ, ф. Р-6822, оп. 1, стр. 541, арк. 137.

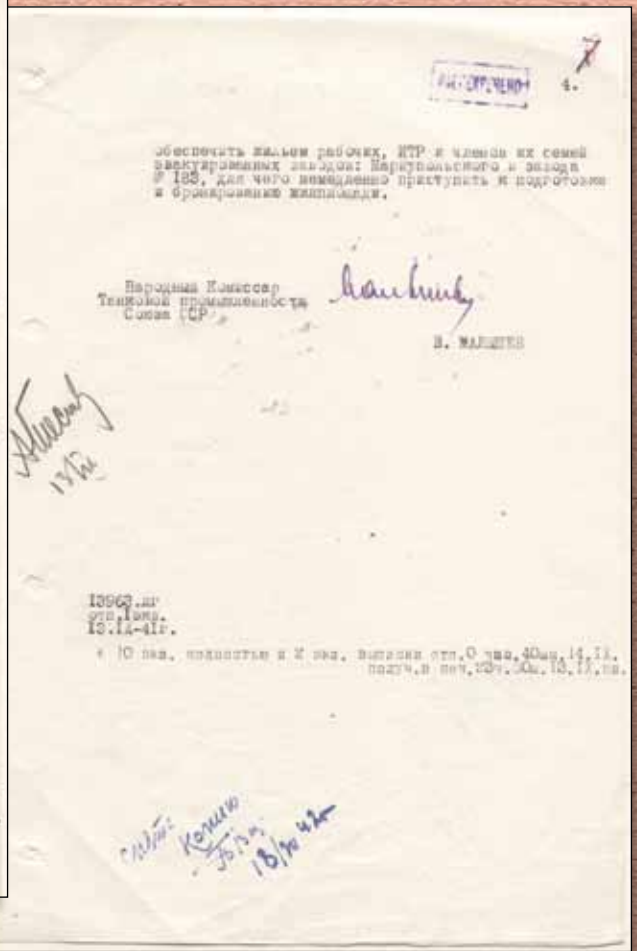
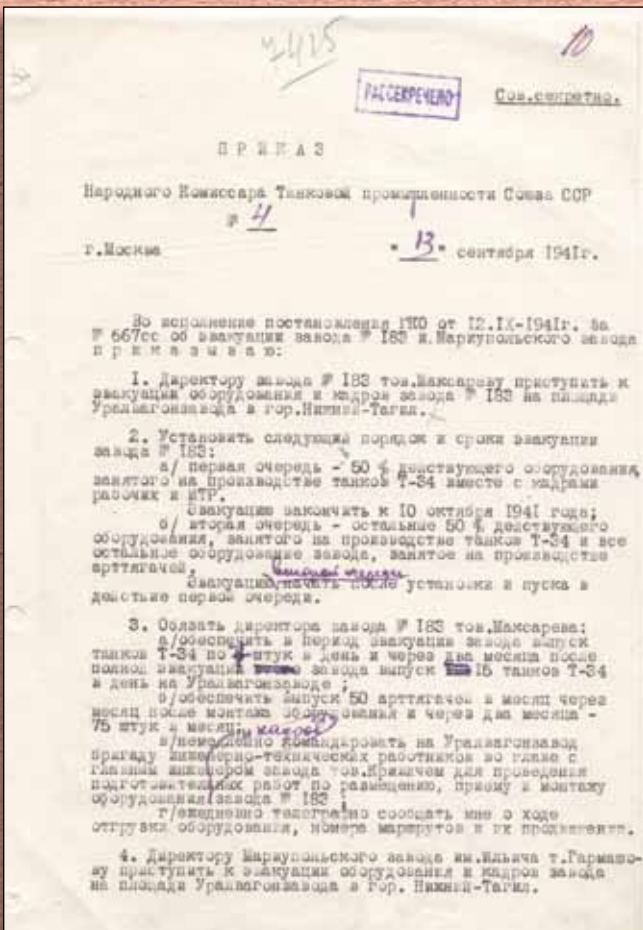

Постанова РС-66с Ради з евакуації “Про евакуацію підприємств з УРСР (правий берег Дніпра)”
7 серпня 1941. Оригінал.
ДАРФ, ф. Р-6822, оп. 1, стр. 541, арк. 127-128.

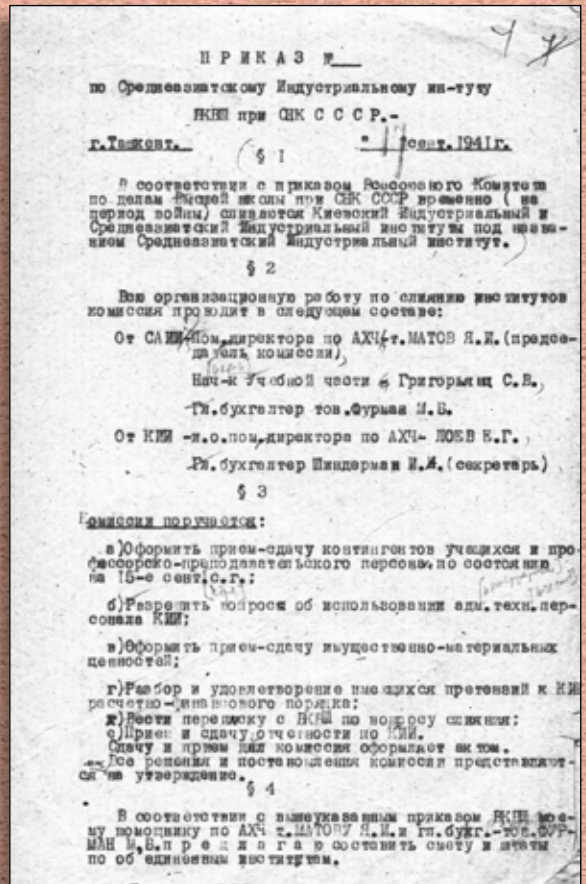

Повідомлення Розвідувального управління НКВС СРСР Центральному комітету ВКП(б) про становище в Київській, Кіровоградській, Житомирській областях, окупованих німцями, за станом на 26 серпня 1941 р. 3 вересня 1941 р.
РДАСП, ф. 17, оп. 125, стр. 52, арк. 33-37.

Наказ № 4 наркома танковой промышленности СРСР В. О. Малишева про евакуацію заводу № 183 та Мариупольського заводу в м. Нижній Тагил та випуску танків Т-34 і бронедеталей до танка. 13 вересня 1941 р. РДАЕ.

Наказ від 17.09.1941 р. по Середньоазіатському індустріальному інституту (м. Ташкент) про те, що згідно з наказом Всесоюзного комітету в справах вищої школи при РНК СРСР тимчасово (на період війни) об'єднуються Київський індустріальний та Середньоазіатський індустріальний інститут під назвою Середньоазіатський індустріальний інститут. Комісії провести приймання-передавання контингентів студентів та професорсько-викладацького персоналу, а також майна інституту станом на 15.09.1941 р. Державний архів м. Києва, ф. Р-308, оп. 13, спр. 1, арк. 4.

Бійці Червоної Армії допомагають колгоспникам збирати врожай у прифронтовій смузі. 1941 р.
Фотограф Е. Хайкін.
РДАКФД

ПЛАКЕЖИ НЕ ПЛАТЯЮТЬ
ВОЗРАСТУ

Центральна комісія з питань, пов'язаних з
КОМУНІСТИЧЕСЬКА ПАРТІЯ (БОЛЬШЕВИКИ) УКРАЇНИ-СТАЛІНСЬКИЙ ОБКОМ.

№ 133/2
от 7/х-1941 г.
Наказана на призначення: М. БЮР Бюро ОБКОМА от 5/х-1941 г.
и ПОЛКОВНИКА ОБКОМА ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ.

ОБ ЭВАКУАЦИИ СКОТА КОЛХОЗОВ И СОВХОЗОВ

Во исполнение указами Военного Совета Западного фронта "Об эвакуации скота отдельных районов Сталинской области" - Наказом Областного комитета трудящихся и обкомом КП(б)У постановляет:

1. Эвакуировать в глубь страны скот колхозов и совхозов: Меркуланского, Марданьского, Ольгинского и Буденновского районов.
2. Эвакуацию проводить крупный рогатый скот, овцы и молодильно-дошья в соответствии с приказом, утвержденным Государственным Комитетом Обороны от 16/VII-1941 года.
3. Область Наказом райкомов депутатов трудящихся и райкомов КП(б)У провести в районах колхозов и совхозов организационно-подготовительную работу по переезду скота. Выделить комбатов, ветеринарно-зоотехнический персонал, обеспечить их теплой одеждой, обувью и продуктами питания на весь период зрел.

Выделить и утвердить на полномочном райсовхозе и бюро райкома КП(б)У ответственных лиц за переезд скота до места передержки по каждому колхозу, совхозу и району в целом.

Обеспечить выделение необходимого количества подвоза, критич дружинов, ветеринарных аптечек и инвентаря необходимый по организации переезда скота.

ИЗВЕЩЕНИЕ №1

МАРШРУТЫ ПРОГОНА СКОТА.

1. **МАРЬИНСКИЙ** - Дзюковские, Демидовские, Додотские, Диряевские, Грушево-Комаровские, Доскино, Дегтевские, Диканьские, Дилосовские, Дюрошевские, Дельто-Дрожае, Юсуповские, Дятловские-Турки Ростовской области.
2. **ОЛЬГИНСКИЙ** - Ольгинские, в Троихинское и далее по маршруту Ст. Чернышевского района.
3. **МАРЬИНСКИЙ** - По маршруту Меньгуевского района.
4. **БУДЕННОВСКИЙ** - Хомутовские, Еланьские, Белоразские Ростовской области.
5. **ТЕЛЬМАНОВСКИЙ** - Буяновские-Диканьские, Дивеевские район, Ростовской области.

Розенберг

Витяг з протоколу №133/2 засідання бюро Сталінського обкому КП(б)У та виконкому Сталінської облради депутатів трудящихся від 06.10 1941 року "Про евакуацію худоби колгоспів та радгоспів" та додаток №1 "маршрути прогону худоби".
Держархів Донецької обл., ф. п-326, оп. 1, спр. 1894, арк. 25-27.

54

*до
Мель
до 10.12.41*

СПРАВКА
ПО ВОПРОСУ ЭВАКУАЦИИ ОБОРУДОВАНИЯ ЭЛЕКТРОСТАНЦИИ
И ЭЛЕКТРОСЕТЕЙ г.ХАРЬКОВА НА ОСНОВАНЬЕ НА 13.X-41 г.

По турбогенераторам.

На ГЭС-2 турбогенераторы № 2 мощностью 22 мвт. и № 3 мощностью 1,5 мвт. демонтированы и вывезены. Турбогенератор № 1 мощностью 22 мвт. демонтирован, но вывезен только генератор, турбина не вывезена из-за отсутствия вагонов.

На ГЭС-3 турбогенераторы № 1 мощностью 26 мвт. и № 2 мощностью 3,3 мвт. демонтированы и вывезены. Турбогенератор № 3 мощностью 26 мвт. находится в эксплуатации, так как нагрузка системы оставляет 44 мвт.

По силовым трансформаторам.

По ГЭС-2 из 5 трансформаторов общей мощностью 67 мва. вывезен один 30 мва. и 4 штуки высоковольтных масляных выключателя. Остальные трансформаторы демонтированы и не вывезены из-за отсутствия вагонов.

По ГЭС-3 из 3 штук трансформаторов общей мощностью 45 мва. демонтированы и вывезены 2 штуки и 3 штуки высоковольтных масляных выключателя. Кроме того, по ГЭС-3 демонтировано и вывезено 2 трансформатора общей мощностью 6 мва.

56

Таким образом, из общей мощности турбогенераторов, подлежащих демонтажу и вывозу по системе Харэнерго в 98,5 мвт. на 13.X вывезено турбогенераторов общей мощностью 51,5 мвт. Остальные турбогенераторы мощностью 47 мвт. не вывезены из-за отсутствия вагонов и нагрузки потребителей /25 мвт. из 47 мвт./.

Всего по Харэнерго вывезено оборудования 218 вагонов при плане в 675 вагонов.

Г. Мель МАЦУЙ.

13.X-1941 г.

Довідка про евакуацію обладнання електростанцій та електромереж м. Харкова станом на 13 жовтня 1941 р.
ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 11, арк. 54-56

21.12.41
4/12

СЕКРЕТНО.
Лит. В. 4
11

М.О. НАЧАЛЬНИКА ВОЙСК НКВС СССР
ГЕНЕРАЛА А.А.ГОРЬКО

г-ру АДВОКАТОВ

СПЕЦСВЕДЕНИЯ

О СВЕРСТАХ И ПОВЕДЕНИИ НЕКОТОРЫХ ЗАХВАТЧЕНОВ НАД ПЛЕННЫМИ И НАСЕЛЕНИЕМ.

Войны, командиры и подчиненные войск НКВС, действовавшие в тылу врага и вышедшие на вражеского окружения освободились от заботы, кровавой расправы и чудовищных злодеяний. Члених немецких захватчиков над пленными и над мирным населением в районах временно оккупированных территорий.

Подвешивания, убития, пытки и расстрелы.

Привезенные из Киева бойцы и командиры 4-2 дивизии железнодорожных войск НКВС, рассказывают о зверствах, расстрелах и казнях немецких захватчиков. На этих войнах застрелили все. На дорогах расстреливают крестьян, отбирают запасы и заложников.

В селе Горев Камышевского района все население расстреляно. Трупы, трупы немцы свалили прямо с вышек. Немцы выстроились и на остальных для поджогов пали с едой и одеждой, а сзади немцы свалили вышки. Стены русской деревни выжжены. Бросили в ямы и расстреляли. На дороге и в лесах выжжены все деревни, хутора, деревни.

После того как арестованы отряды 97 погранотряда НКВД сообщают, что немцы, проходя через село Добринка, не только избили всех в селе, но выжгли вышки в домах, расстреливали и выжгли имущество. И в этот же день выжжено село в присутствии немецкого руководителя подразделения.

Население и подругательства над крестьянских беспризорными. Немцы создали ополчение в селах где живут колхозники. На некоторых домах выжжены колодезь и ставят туда палача.

22

Сержант 97 погранотряда НАРКОВ, прибывший в группу пограничников на вражеском тылу рассказывал о зверствах немцев над пленными.

*Когда мы были в село Харькове, и шли вперёд вышли старуха и попросила найти ей хлеб в кату. И в кату, на кату лежал лейтенант, видно была галочка в плече, оставшаяся было украдено простыней. Когда я снял простыню, то увидел, что у лейтенанта отрублены обе ноги ниже колен и обе руки вместе с кистями. Старуха мне рассказывала о случившемся. Два немецких солдата хотели перейти через мост. Немцы оторвали ноги и в результате чего один командир был убит, а другой перебежал в хутору, где был окружен и захвачен захватчиками.

Пленного лейтенанта привели в дом и начали допрашивать. Когда лейтенант отказался отвечать на их вопросы, немцы продолжали пытать его на связках и в ответ отрубил лейтенанту руки и ноги.

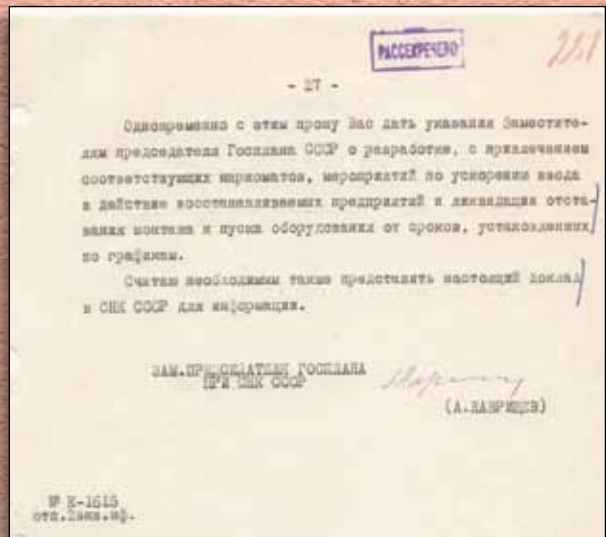
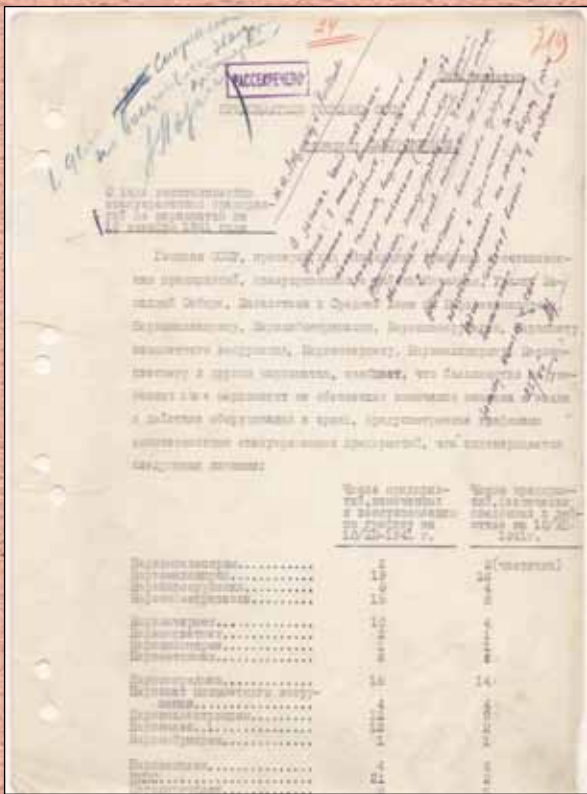
И впрямь старуха похоронила лейтенанта. Она сообщила об этом.

Политуправлением все эти факты будут использованы в воспитательной работе среди личного состава войск.

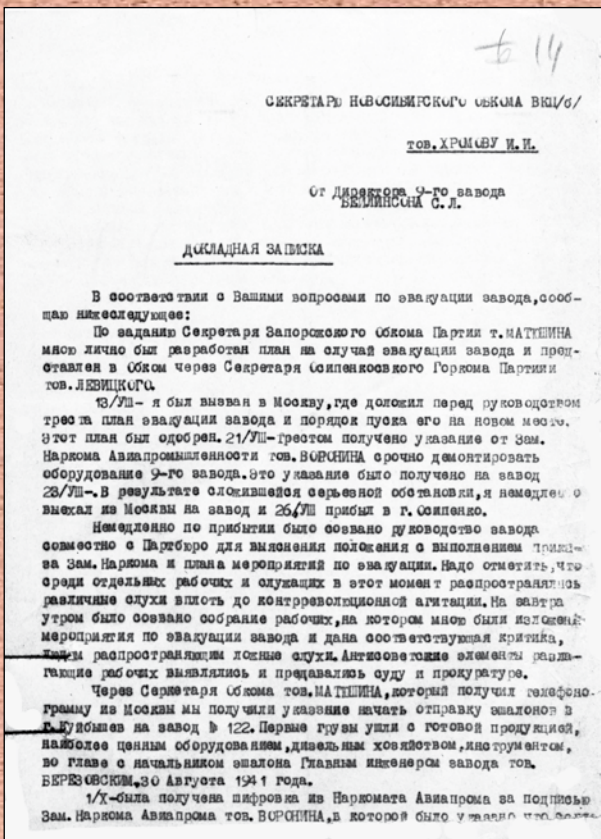
/В.М.Мель/
ИНСТРУКТОР ИЗ ВОДСК НКВС СССР-С.В. ПОЛИТРИН:
/Г.М.Мель/
23. декабря 1941г.

*1/1/41
Мель
30.12.41*

Спецзведення Політуправління військ НКВС СРСР про звірства і знущання німецьких загабників над полоненими та населенням. 29 грудня 1941 р.
РДВА, ф. 32880, оп. 5, спр. 278, арк. 18-21 зв., 22. Засвідчена копія.

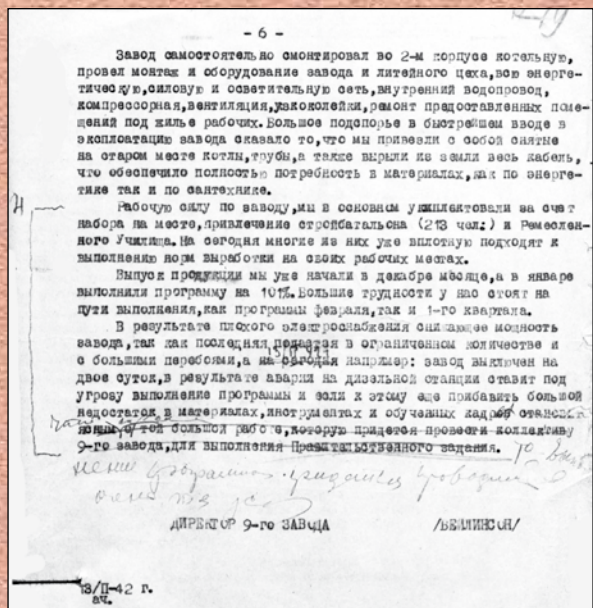
З доповідної записки заступника голови Держплану СРСР О. Лаврищева голові Держплану СРСР М. З. Сабурову "Про хід відновлення евакуйованих підприємств наркоматам на 10 грудня 1941 р." 10 грудня 1941 р. РДАЕ

Доповідна записка директора 9-го заводу м. Осипенко (Південний завод гідравлічних машин "Південгідромаш" Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України, м. Бердянськ Запорізької області) Бейлінсона С. Л. про евакуацію заводу. 13 лютого 1942 р. Державний архів Запорізької області, ф. р-3660, оп. 1, стр. 21, арк. 14-19. Машинопис. Копія

Жителька села Високе О. Кононіхіна з дітьми Віктором, Іваном, Володимиром та Миколаєм біля спаленого німцями будинку. Харківська обл. 1942 р. Фотограф Г. Капустянський. РДАКФД

СПРАВКА
об эвакуированных гражданах из УССР в Челябинскую область

№ пп	Города и районы	Коллич. эвакуированных
Города		
1.	Челябинск	16743
2.	Магнитогорск	4317
3.	Златоуст	2533
4.	Бурган	3669
5.	Троица	3567
6.	Копельск	3927
7.	Баранск	2122
8.	Валковский	2128
Итого по городам:		38394
Районы		
1.	Агаповский	712
2.	Алтынковский	306
3.	Аргашский	306
4.	Валковский	632
5.	Вохомский	632
6.	Вражский	376
7.	Бродоватинский	230
8.	Варгашинский	230
9.	Варнинский	742
10.	Исильковский	742
11.	Галицкий	121
12.	Гладковский	212
13.	Дальний	212
14.	Ретулский	212
15.	Зверинский	212
16.	Сарккульский	212
17.	Степновский	212
18.	Степновский	212
19.	Степновский	212
20.	Степновский	212
21.	Степновский	212
22.	Степновский	212
23.	Степновский	212
24.	Степновский	212
25.	Степновский	212
26.	Степновский	212
27.	Степновский	212
28.	Степновский	212
29.	Степновский	212
30.	Степновский	212
31.	Степновский	212
32.	Степновский	212
33.	Степновский	212
34.	Степновский	212
35.	Степновский	212
36.	Степновский	212
37.	Степновский	212
38.	Степновский	212
39.	Степновский	212
40.	Степновский	212
41.	Степновский	212
42.	Степновский	212
43.	Степновский	212
44.	Степновский	212
45.	Степновский	212
46.	Степновский	212
47.	Степновский	212
48.	Степновский	212
49.	Степновский	212
50.	Степновский	212
51.	Степновский	212
52.	Степновский	212
53.	Степновский	212
54.	Степновский	212
55.	Степновский	212
56.	Степновский	212
57.	Степновский	212
58.	Степновский	212
59.	Степновский	212
60.	Степновский	212
61.	Степновский	212
62.	Степновский	212
63.	Степновский	212
Итого по районам:		37257
ВСЕГО по области		75651

№ пп	Города и районы	Коллич. эвакуированных
31.	Допатинский	220
32.	Макушинский	434
33.	Мехонский	178
34.	Миасский	4308
35.	Миньинский	1059
36.	Миткинский	380
37.	Мокроусовский	204
38.	Мостовской	250
39.	Нагайбакский	122
40.	Издвестровский	460
41.	Октябрьский	237
42.	Ольховский	720
43.	Потуровский	1181
44.	Поговинский	581
45.	Полтавский	1183
46.	Саткинский	1758
47.	Сарккульский	69
48.	Сосновский	537
49.	Троицкий	251
50.	Увельский	274
51.	Усольский	424
52.	Усть-Уральский	309
53.	Уфалейский	1528
54.	Частоярский	212
55.	Чашинский	162
56.	Чебаркульский	2400
57.	Чесменский	376
58.	Челябинский	420
59.	Чумакинский	307
60.	Чумакинский	307
61.	Щучанский	442
62.	Щучанский	566
63.	Щучанский	566
Итого по районам:		37257
ВСЕГО по области		75651

Ст. статистик - Гарбус
28/12/42

Довідка про евакуйованих громадян із УРСР в Челябінську область станом на 28 грудня 1942 р.
ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, стр. 196, арк. 65-65зв.

СПРАВКА
ОБ ЭВАКУАЦИИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ СОЮЗНОГО ПОДЧИНЕНИЯ

1. По Пермскому краю	
Эвакуировано предприятий	40
Из них вывезено оборудования	13980 вагонов
В том числе:	
в О р с к и	4987 -"
в Нижней Тавге	1196 -"
в Первоуральск	1544 -"
в Магнитогорск	3644 -"
в Кемерово	410 -"
в Свердловскую область	756 -"
в гг. Алпатьевск, Сталинск, Ровда, Серов и др.	3443 -"
2. По Пермскому краю	
Эвакуировано предприятий	10
Из них вывезено оборудования	300 вагонов и 3948 станков
В том числе:	
в Ирвинг	300 вагонов
в г. Рубцовск, Алтайский край	3187 станков
в Чусов, Саянов, Горный	751 станков
3. По Пермскому краю	
Эвакуировано предприятий	10
Из них вывезено оборудования	1450 вагонов
В том числе:	
в г. Губаха, Кемеров. обл.	1375 -"
в гг. Красноарм. Свердловск, Алт-бинск и др.	75 -"
4. По Пермскому краю	
Эвакуировано в Свердловск	267 станков

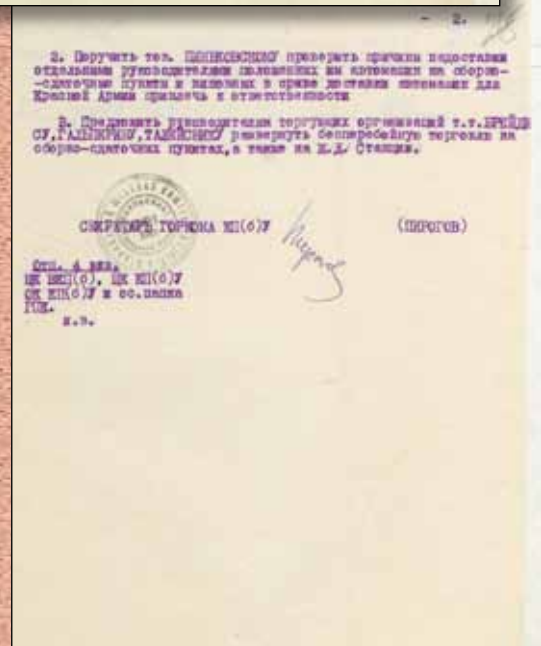
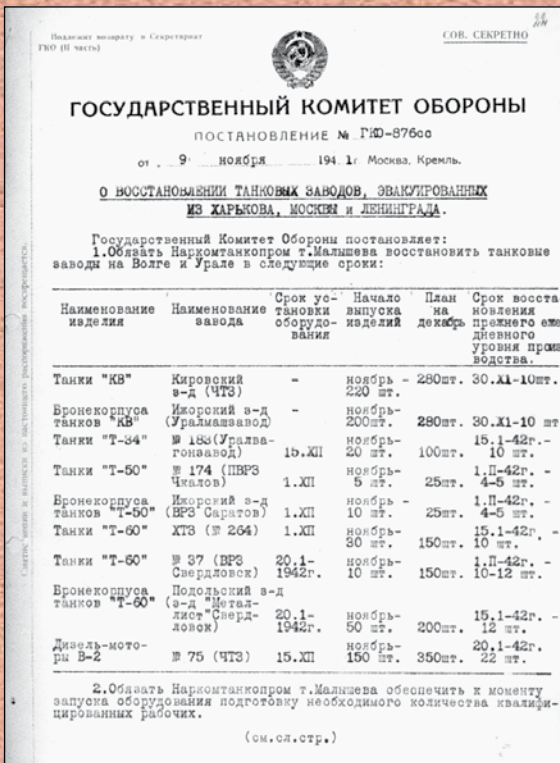
17. По Пермскому краю	
Эвакуировано предприятий	3
Из них вывезено оборудования	300 вагонов
Главный обрзов в г. Сталинск	
18. По Пермскому краю	
Эвакуировано предприятий	8
Из них вывезено:	
в г. Анжиро-Суджанск	264 вагонов
в г. Сталинск	67 станков
19. По Пермскому краю	
Эвакуировано предприятий	2
Из них вывезено:	
в г. Нижней Тавге	417 станков
в г. Челябинск	228 станков
Примечание:	Список эвакуированных предприятий прилагается.

Довідка про евакуацію з України промислових підприємств союзного підпорядкування. 1942 р.
ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, стр. 196, арк. 68-71

Все для фронта! Все для Победы!

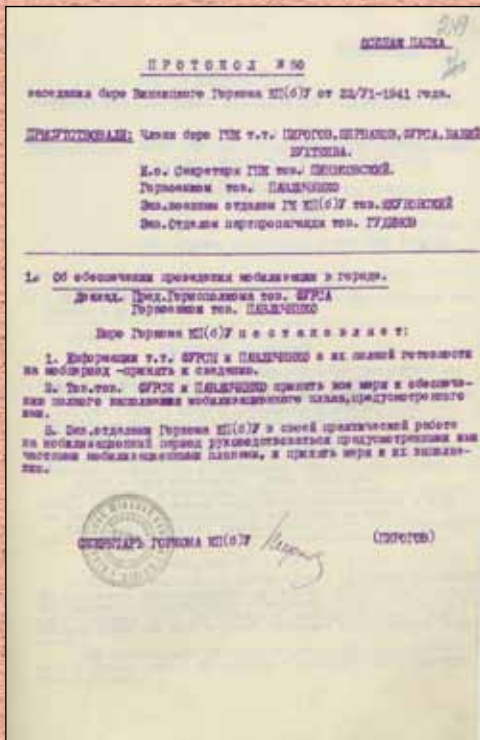

З фондів Державної наукової архівної бібліотеки, м. Київ

Протокол № 51 засідання бюро Вінницького міського КП(б)У від 23 червня 1941 року про хід мобілізації за перший день та про політично-моральний стан у місті. 1941 р. Державний архів Вінницької області, ф. П-87, оп. 1, спр. 525, арк. 250, 251

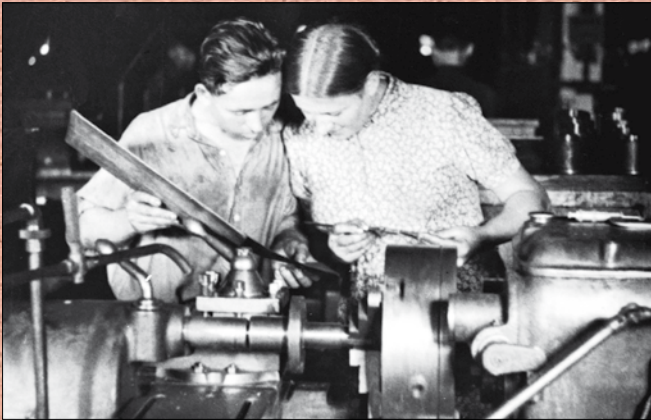
Постанова ДКО "Про відновлення танкових заводів, евакуйованих з Харкова, Москви та Ленінграда". 9 листопада 1941 р. РДАСП

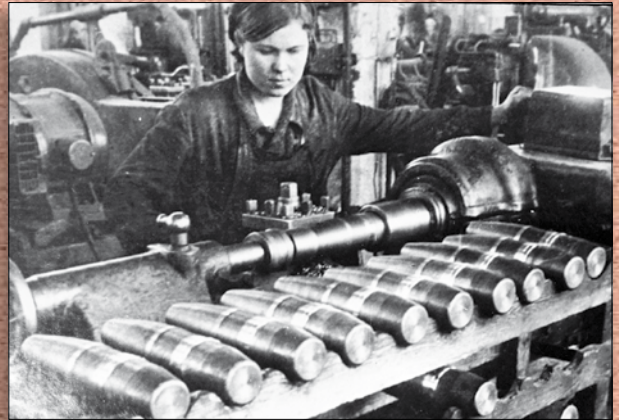
Протокол № 50 засідання бюро Вінницького міськкому КП(б)У від 22 червня 1941 року про забезпечення проведення мобілізації в місті. 1941 р. Державний архів Вінницької області, ф. П-87, оп. 1, спр. 525, арк. 24

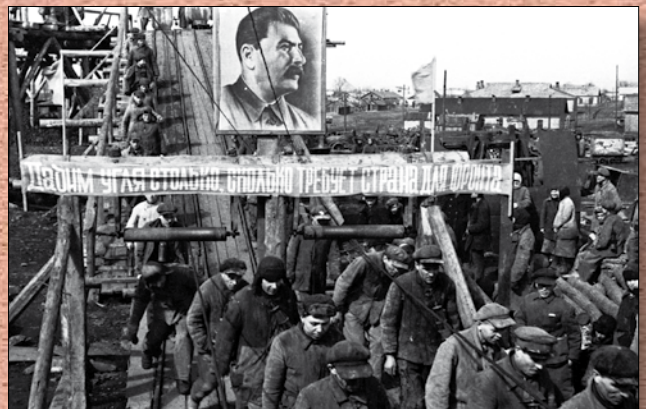
Довідка про постачання Червоної Армії по мобілізації коней, возів та упряжу колгоспів Вінницької області. 1941 р. Державний архів Вінницької області, ф. П-136, оп. 1, спр. 472, арк. 106

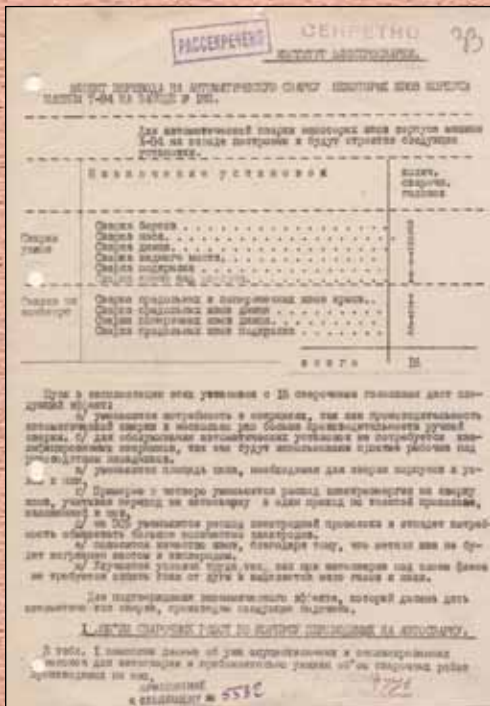
Підлітки під час роботи на одному із Харківських заводів під час Великої Вітчизняної війни. Харків, 1941 р. ЦДКФФА України ім. Г. С. Пишеничного, од. обл. 0-125045

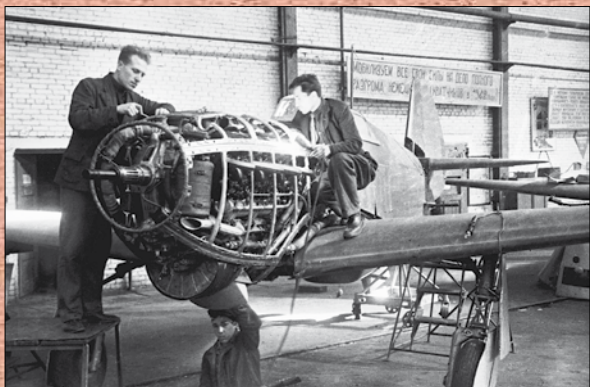
Виробництво снарядів на Харківському заводі, евакуйованому на Урал. [1941–1944 рр.]. ЦДКФФА України ім. Г. С. Пишеничного, од. обл. 2-92920

Шахтарі ідуть в забій. Голубувський рудник Ворошиловградської обл., березень 1942 р. ЦДКФФА України ім. Г. С. Пишеничного, од. обл. 0-3087

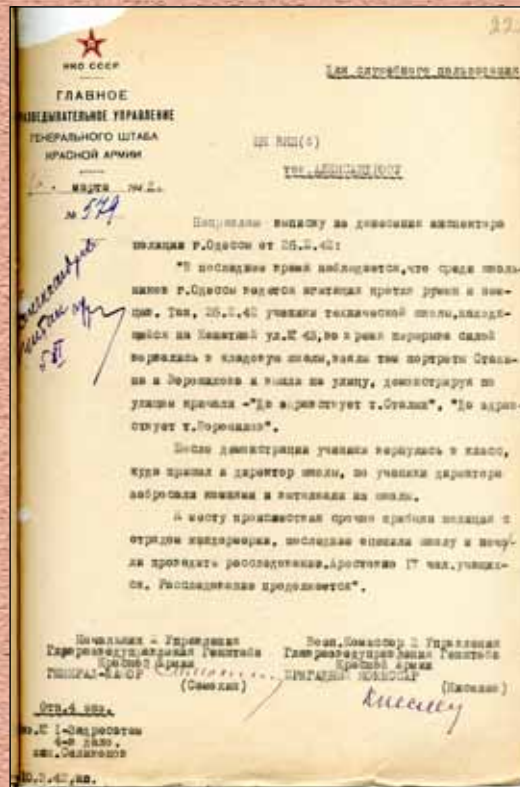
Лист директора Інституту електрозварювання академіка Є. О. Патона до Наркомату танкової промисловості СРСР про направлення записки "Ефект перекладу на автоматичне зварювання деяких швів корпусу танка Т-34 на заводі № 183".
У додатку записка. 6 березня 1942 р. РДАЕ

Будівництво літака в цеху одного з військових заводів. 1942 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-212204

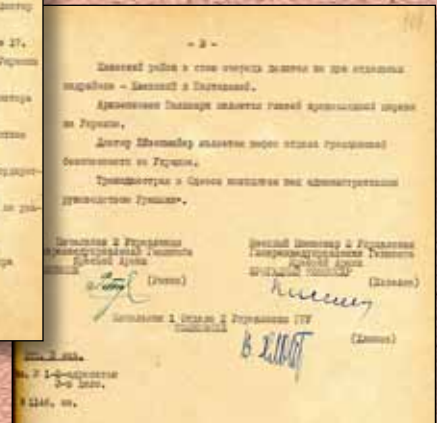
Головний підземний цех Севастопольського морського заводу ім. С. Орджонікідзе в Інкерманських штольнях під час виготовлення боєприпасів для фронту. серпень 1942 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-74223

Повідомлення II управління Головного розвідувального управління Генштабу Червоної армії в ЦК ВКП(б) про виступ школярів Одеси проти німецької окупації.
10 березня 1942 р.
РДАСП, ф. 17, оп. 125, спр. 92, арк. 22

З фондів Державної наукової архівної бібліотеки, м. Київ

Повідомлення II управління Головного розвідувального управління Генштабу Червоної армії в ЦК ВКП(б) про план окупаційної влади адміністративного поділу території України та Прибалтики, захопленої німцями.
10 липень 1942 р.
РДАСП, ф. 17, оп. 125, спр. 92, арк. 99-101

Зважування зерна в колгоспі "1 Травня" Палехського району Івановської області (РРФСР) перед відправкою до звільнених міст Києва і Харкова. 1943 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-118737

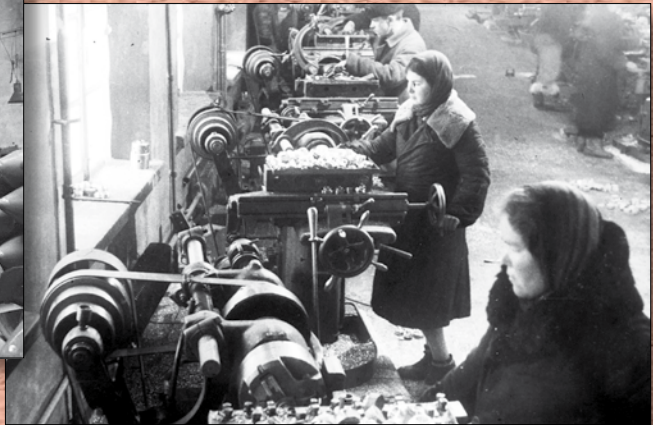
Телеграма голови Кам'янець-Подільського облвиконкому Ковбасюка секретарю ЦК ВКП(б) Маленкову про взяття зобов'язання додатково здати у фонд Червоної Армії 16 тис. т картоплі.
Державний архів Хмельницької області, ф. П-487, оп. 4, спр. 38, арк. 10

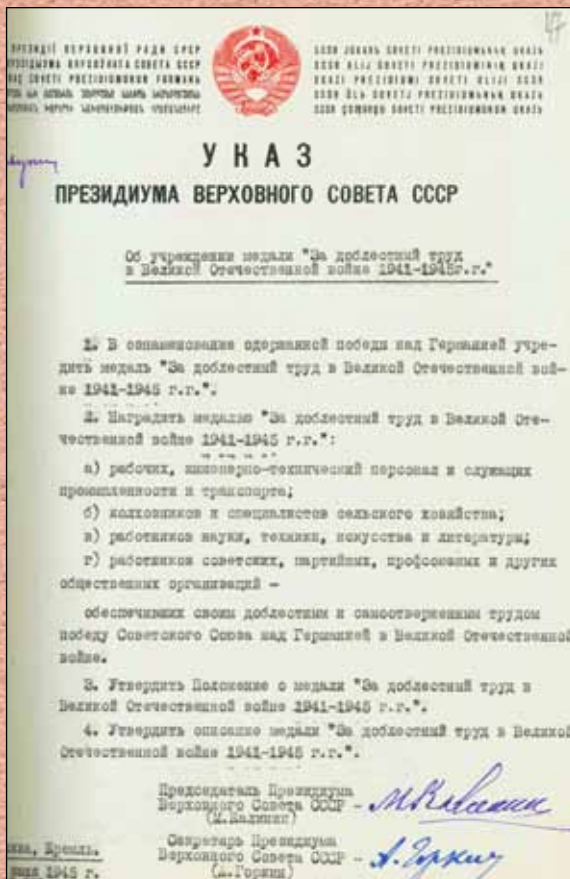
Лист секретарю Волинського обкому КП(б)У управління тилу 1-го Білоруського фронту щодо пристосування будівель під лікарські заклади фронту. Травень 1944 року.
Державний архів Волинської області, ф. П-1, оп. 2, спр. 17, арк. 13

Виготовлені бомби в цеху Київського машинобудівного заводу імені Артема. Київ, 1944 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. 0-212200

В цеху Н-ського оборонного заводу. На передньому плані робітниця А. Єгорова, яка виконує норму на 300 %. УРСР, 1944 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. 2-68133

Указ Президії Верховної Ради СРСР
“Про заснування медалі
“За доблесну працю у Великій
Вітчизняній війні 1941–1945”.
6 червня 1945 р.
ДАРФ

Робітниця Костянтинівського заводу “Вторчормет” під час вантажних робіт.
м. Костянтинівка Сталінської обл., 1944 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. 2-68144

Ремонт танка на одному із заводів Києва.
1944 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. 0-148382

Звільнення території України від тимчасової німецько-фашистської окупації та відновлення народного господарства

Зенітники бронепοїзду “За Родину!” ведуть вогонь по німецьким літакам. 1942 р.
Із фондів Держархіву Луганської області,
ф. П-7118, оп. 1, спр. 603

Старший лейтенант І. Негода цілує рідну землю. 1943 р.

Із фондів ЦДКФФА України
ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-67879

Жінки на будівництві дороги
Київ - Бориспіль. Київська обл.,
серпень 1943 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. П-8376

26/9

5X
48

СЕКРЕТАРЬ ЦК КП(б)У

тов. ХРУЩЕВУ Н.С.

В дополнение к ранее посланной Вам информации о восстановлении сельского хозяйства в освобожденных от немецких захватчиков районах Украины, ЦК КП(б)У сообщает:

Основное внимание в работе партийных и советских органов в освобожденных районах Украины направлено на восстановление колхозов, совхозов и МТС, окончание уборки хлеба и проведение осеннего сева, организацию заготовок сельскохозяйственных продуктов для снабжения частей Красной Армии и населения освобожденных городов и сел.

На 20 сентября с.г. в районах УССР, которым был утвержден план сельскохозяйственных работ на 1943 год и районах недавно освобожденных от оккупации, сельскохозяйственные работы характеризуются следующими показателями:

убрано всех зерновых культур, включая просо и кукурузу - 749,9 тысяч га или 85%, из них:

по Ворошиловградской области убрано 249,7 тыс.га или 79%;

по 20 районам Харьковской области - 206,9 тыс.га или 93,7%;

8.

До настоящего времени в распоряжении Наркома на восточных областях Союза работали только 15 специалистов сельского хозяйства, ранее эвакуированных из Украины.

Имеет место немало случаев, когда областные и районные организации восточных областей Союза задерживают людей, ранее работавших в земельных органах на Украине. Так, Сакмалатинский обком БМ/б/ задерживает введ начальника Запорожского обласо т.Бондаренко, Кусташевский обком БМ/б/ задерживает введ т.Божиха, ранее работавшего начальником производственного Управления Наркома УССР, Ахтырский обласо задерживает введ т.Байб, ранее работавшего главным инженером Полтавского обласо, Ромашовский райисполком, Саратовской области, задерживает введ востехлина т.Платон, Црюковский райисо, Саратовской области, не отпускает востехника т.Швец и т.д.

Вопрос об отъезде на восточных областях Союза специалистов сельского хозяйства, ранее работавших на Украине, а также об усилении отгрузки севоживок и сортировки для УССР, шло повелено перед тов.Маленковым.

СЕКРЕТАРЬ ЦК КП(б)У

Д.Коротченко.

26 сентября 1943 года.

Бонько

Из повідомлення секретаря ЦК КП(б)У Д. Коротченка секретареві ЦК КП(б)У М. Хрущову про відновлення сільського господарства у звільнених від німецьких окупантів районах України. 26 вересня 1943 р. ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 660, арк. 57-58, 62-64

СЕКРЕТНО.

Лист. № 3

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

ВОЕННОГО СОВЕТА ЧЕТВЕРТОГО УКРАИНСКОГО ФРОНТА

19 ноября 1943 г.

№ 0181

Действующая армия.

Об оказании помощи населению и предприятиям в восстановлении сельского хозяйства и промышленности районов Украины, освобожденных частями фронта от немецко-фашистских захватчиков.

Воинск нашего фронта за время наступательных боев освободили от немецких захватчиков значительную территорию Украины. На пути своего наступления враг сжег значительные украинские села, разрушил МТС, МТМ, совхозы и колхозы, угнал и выбил скот, нанес ущерб нашему сельскому хозяйству.

Большой урон нашему украинскому населению нанесли немцы-фашисты, угнавшие не только свой скот, но и скот местного населения, разрушившие их хозяйства.

Много шахт, крупнейших заводов, электростанций, городской транспорт, коммунальное хозяйство, больницы, школы, жилые здания, журналы, разрушили и сожгли гитлеровцы.

С большой напряженней сил население освобожденных городов и сел трудится над восстановлением своего хозяйства. Начали работать многие шахты, заводы, уголь, оборонной промышленности. Восстанавливаются предприятия.

Наша армия, с боями очищая родную украинскую землю, отбивает у врага награбленный скот, имущество МТС, МТМ, совхозов и колхозов, железно-дорожные составы с различным оборудованием. Некоторые командиры и бойцы скупают отбитые ценности своими трофеями. Многие из этого имущества, обесценивается, тратится не по прямому назначению.

В целях оказания максимальной помощи населению и предприятиям в восстановлении сельского хозяйства и промышленности.

Военный Совет ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Все награбленные немцами и отбитые у них нашими частями ценности — имущество, скот, сельскохозяйственные машины, военные трактора, станки, различное оборудование, обнаруженные частями фронта, — передавать до 30 ноября с. г. государственным организациям, предприятиям и населению.

Постанова військової ради Четвертого Українського фронту про надання допомоги населенню та підприємствам у відновленні сільського господарства та промисловості районів України, звільнених від німецької окупації.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 395, арк. 9, 9 зв.

Приложение № 1

ПОГОЛОВЬ СКОТА, ПОДЛЕЖАЩЕ ВОЗВРАТУ В РАЙОНЫ, ОСВОБОЖДЕННЫЕ ОТ НЕМЕЦКИХ ОКУПАНТОВ ЭВАКУИРОВАННОГО В ВОСТОЧНЫЕ РАЙОНЫ.

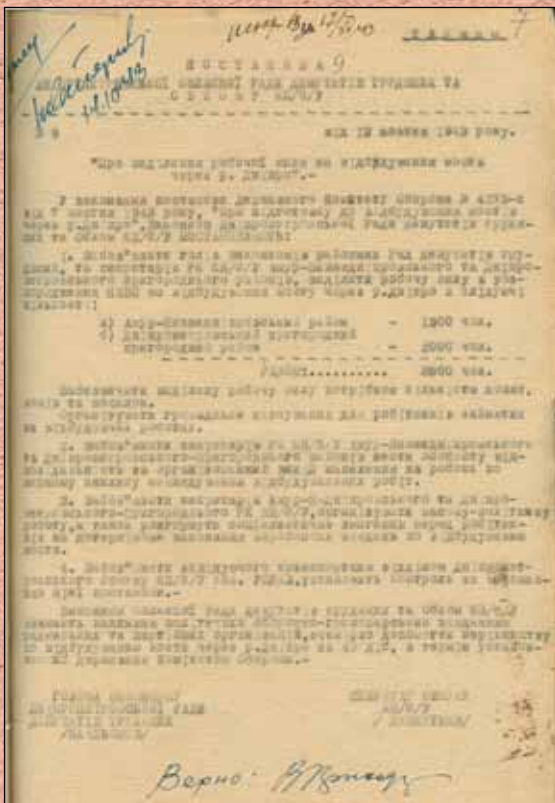
	Количество скота подлежащее возврату (голов)		
	Крупный рог. скот	Свин. и коз	Лошад.
1. КАЛИНИНСКАЯ ОБЛАСТЬ	33708	30236	7678
в т.ч. из Горьковской обл.	9400	9438	788
Ярославской "	14795	11654	3606
Нижегородской "	9062	9144	3084
Вологодской "	451	--	--
2. СМОЛЕНСКАЯ ОБЛАСТЬ	51431	31253	6709
в т.ч. из Ярославской обл.	10484	5660	923
Горьковской "	16300	12960	1687
Нижегородской "	852	379	869
Рязанской "	8242	4840	1333
Ярославской АССР	6660	3947	1011
Тульской обл.	3063	--	642
Курьинской АССР	3610	2777	221
Новосибиурской обл.	74	57	36
Тамбовской "	222	112	--
Куйбышевской "	242	311	12
Саратовской "	77	--	6
3. КУРСКАЯ ОБЛАСТЬ	2529	5492	1182
в т.ч. из Тамбовской обл.	1721	2467	829
Саратовской "	80	365	151
Сталинградской "	728	2660	202
4. ОРЛОВСКАЯ ОБЛАСТЬ	28215	48960	9023
в т.ч. из Рязанской обл.	663	1115	1047
Тамбовской "	9659	13160	3296
Саратовской "	3614	6032	813
Пензенской "	10616	15312	2946
Ульяновской)	2276	2636	400
Куйбышевской)			
Липецкой АССР	788	1735	463
5. ВОРОНЕЖСКАЯ ОБЛАСТЬ	9639	20228	3774
в т.ч. из Тамбовской обл.	957	3696	648
Саратовской "	7272	13619	2525
Зап.-Казахот. "	74	361	20
Сталинградск. "	1236	2732	561
6. РОСТОВСКАЯ ОБЛАСТЬ	51506	143168	17229
в т.ч. из Дагестанской АССР	1461	1763	851
Азербайджанской ССР	1057	1530	390
Саратовской обл.	3189	4847	968
Зап.-Казахот. "	39773	106366	12855
Чувашской "	6026	29602	2166

- 2 -

84

	Количество скота подлежащее возврату (голов)		
	Круп. рог. скот	Свин. и коз	Лошад.
7. СТАЛИНГРАДСКАЯ ОБЛАСТЬ	14530	54.79	1749
в т.ч. из Казахской ССР	13678	35332	1675
Чувашской обл.	602	1047	174
8. СТАВРОПОЛЬСКИЙ КРАЙ	20120	77668	6237
в т.ч. из Азербайджанской ССР	3585	23459	2768
Дагестанской АССР	10884	53290	2700
Грузинской ССР	154	--	127
Армянской ССР	217	809	556
Казахской ССР	370	--	86
ВСЕГО:	211678	391314	53661

Інформація про поголів'я худоби, евакуйованої у східні області, що підлягало поверненню в райони, звільнені від німецьких окупантів. Вересень 1943 р.
ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 663, арк. 83-84

Воїни біля зруйнованої греблі Дніпрогесу імені В. І. Леніна. Запоріжжя, жовтень 1943 р.
ЦДКФФА України
ім. Г. С. Пищичного, од. обл. 2-118717

Постанова виконкому Дніпропетровської обласної ради депутатів трудящих і обласного комітету КП(б)У від 13 жовтня 1943 року "Про виділення робочої сили на відбудову моста через р. Дніпро"
Державний архів Дніпропетровської області, ф. Р-3383, оп. 2, спр. 3, арк. 7

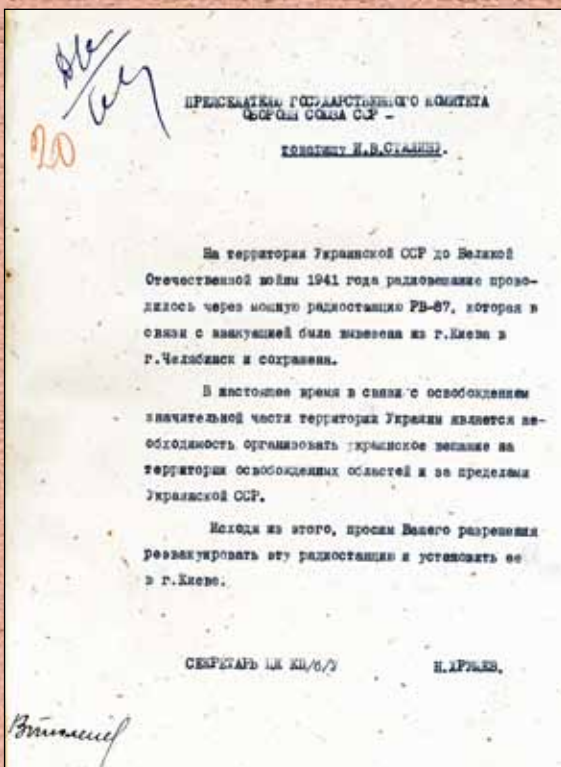
Зруйнована фашистськими окупантами будівля пошти та телеграфу м. Конотоп. 1943 р. Державний архів Сумської області, Фото

Зруйновані корпуси Київського машинобудівного заводу "Більшовик". Київ, листопад 1943 р. ЦДКФФА України ім. Г. С. Пищенічного, од. обл. 2-125172

З фондів Державної наукової архівної бібліотеки, м. Київ

Лист секретаря ЦК КП(б)У М. Хрущова голові Державного комітету оборони СРСР Й. Сталіну з проханням дозволити повернути на територію України радіостанцію, евакуйовану в м. Челябінськ. 1943 р. ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, стр. 643, арк. 7

29
31/XII 19

СПРАВКА
о реевакуации театров.

1. По постановлению ЦК КП(б)У и СНК СССР переезжают на Украину следующие театры:

- а) в г. Харьков из Сарганы - театр им. Шевченко вместе с семейством Трейтве, всего 160 семей. Помещения - жилье и для театра в Харькове подготовлены. Нет стекла для остекления жилого помещения. Театр выехал из Сарганы 3 декабря и 27 декабря выехал только в Актюбинске. Получена телеграмма от Гриванинского с просьбой быстрее продвинуть театр в г. Харьков. Колонна в дороге находится в тяжелом положении. Тос. Бахан послал г. Кагановичу телеграмму с соответствующей просьбой.
- б) в Харьковскую область приехал и обосновался в г. Волчанск бывший Киевский театр им. Кравчицкого;
- в) в г. Севелино выехали Привольная музыкальный театр и Ленинобада театр украинской драмы.
- г) в г. Артёмовск выехала из Кал-Брда театр украинской драмы им. Артёма;
- д) в Ворошиловградскую область: в г. Ворошиловград приехал из Мадри-Ката театр русской драмы.
- е) в г. Краснодон выехала из Кирилловка театр Юного артиста.
- ж) в г. Старобельск из Чечено-Ингушетии выехала украинский театр музыкальной драмы.
- з) в г. Ворошиловск приехал Хитомский театр музыкальной комедии;
- и) в г. Болтаву выехала театр им. Гоголя;
- к) в г. Суми выехала драматический театр им. Довженко;
- л) в г. Днепродзержинск выехала из Николаева украинский театр им. Шевченко, из Бергаула - театр русской драмы им. Горького.

2. Подготовлены проекты восстановления ЦК КП(б)У и СНК СССР о переводе театров:

- а) в г. Чернигов - Черниговского театра им. Шевченко из г. Краснодара;
- б) в г. Актюрку - Актюрского драматического театра;
- в) в г. Запорожье из Актюбада - бывшего Катинского театра; Черта;
- г) в г. Киев - театра музыкальной комедии из г. Тамбита;
- д) в г. Харькове - театры музыкальной комедии из г. Кулары.

3. Подготавливается к переводу на апрель-май месяцу ушли театры:

- а) в г. Киев - театр им. Франко из г. Тамбита; театр им. Украины из г. Грозного.

Для принятия театра им. Франко в Киев надо отремонтировать театр, на что требуется 800.000 рублей. Проект ремонта подготовлен.

- б) в г. Харькове - Харьковский оперный театр из г. Иркутку.

Для временного размещения театра по Рижской в 21 номере готово. Также помещения требуют капитального ремонта и остекления.

Харьковский театр русской драмы имеет быть перевезен условиями освобождения помещения по ул. Л. Маркса, нынешние городские здания.

- в) в г. Киев - театр им. Шевченко из г. Иркутку.

Директора всех указанных театров получили уведомления в феврале и переводят в готовность.

На многих республиканских театрах имеются выданные остатки на местах и уведомления не получены:

- а) Днепродзержинский оперный театр - отсутствуют помещения;
- б) театр им. Заньковского - проектируется на г. Кабале;
- в) Одесский драматический и оперный театры;
- г) Черновицкий драматический театр;
- д) Киевский еврейский драматический театр - отсутствуют помещения.

Для ремонта жилых помещений в г. Харькове для размещения театров нужны капитальные работы в сумме 400.000 руб. жилье около 1.800 м² (применительно).

ЛЕНТИН
БАЛАН
КОМПАНИИ

- 2 -

20

Принято по 29
31.XII.39г.

Довідка про реевакуацію українських театрів. 31 грудня 1943 р. ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 646, арк. 19-20

24

19.XI
х. 10067.

ДЕПАРТАМЕНТ

ОБНОВЛЕННЯ ІНЖЕНЕРНИХ П.М.

ТОМАШУ МАЛЮНОВУ Г.М.

"О возобновлении электростанций г. Мелітополь".

В начале Отечественной войны г. Мелітополь с его промышленностью эвакуирован в город Днепродзержинск.

1. Дневная электростанция, построена 1928 г., мощность 2 электростанции, общей мощностью 1500 квт. Дневная электростанция оборудована на Днепроуд в 500 л.с., 107 об/мин. и электромотором фирмы "АИ" 7-х 500 квт, мощностью в 400 квт, и направлением 2500 вольт.

2. Паростанция электростанция включена в состав энергетической системы в 1941 г. турбогенератор фирмы Томас-Буртон, мощностью в 1500 квт, 6.000 об/мин. и 2 параллельных турбина типа "Турбо" с мощностью каждая 200 и 2-х 1000 квт, турбин турбогенератор в 2500 квт. (только паростанция-генератор еще не поступила из завода) и 2-х электромотора в 500 квт, включены в это время в состав энергетической системы.

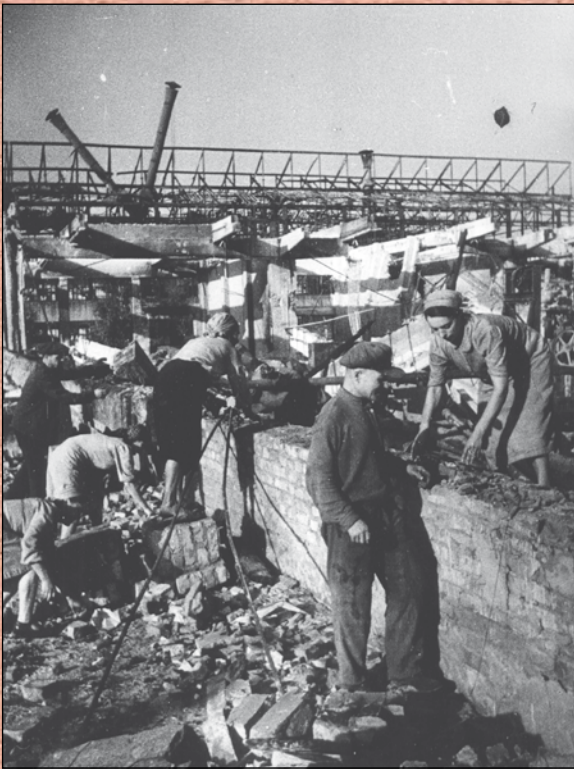
3. Составлены планы ремонта г. Мелітополь с этих электростанций для эвакуированных Днепродзержинск турбогенератора 2500 квт, электромотора 2-х в 500 квт, турбина 200 квт - в момент турбогенератора 1500 квт, электромотора частотозависимая мощность, электрическая мощность, электромотора, молотков, электродов, электростанция была эвакуирована в Мелітополь. 4. Проект электростанции был эвакуирован: один генератор и электромотор 2-х электромотора регулирование электростанции, регуляторы в состоянии ремонта. Все перечисленные оборудование и материалы эти электростанции эвакуированы с места по адресу г. Мелітополь - Запорожский ЗОУ, на территории.

Ввиду этого, энергетические установки, включенные в состав системы, подлежат как ремонту, так и эвакуации в глубь страны по своим административным адресам.

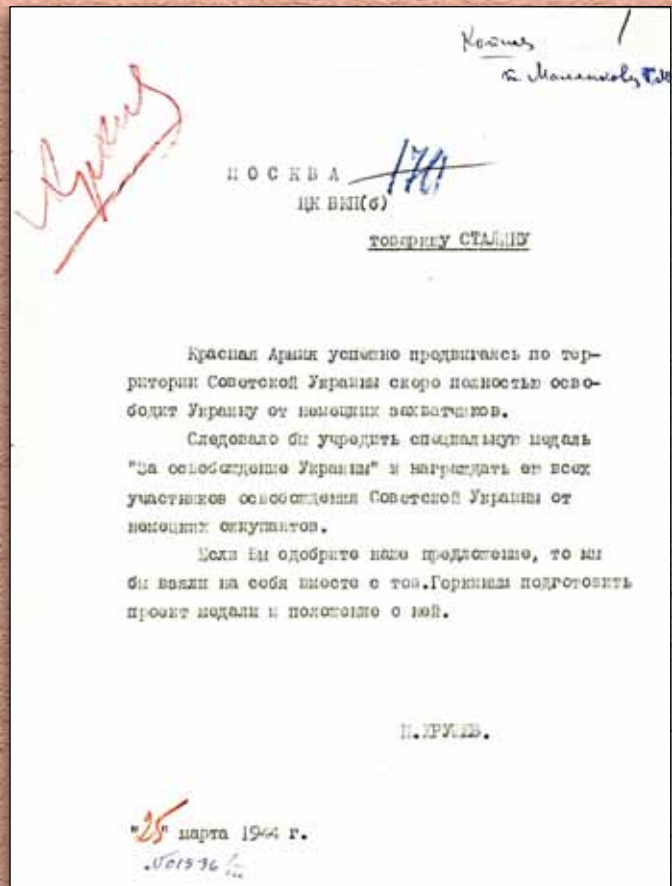

Лист секретаря Запорізького обкому КП(б)У Ф. Магюшина секретарю ЦК ВКП(б) Малюнкову Г. М. щодо відновлення електростанцій м. Мелітополя, устаткування яких було евакуйоване в 1941 році. 18 листопада 1943 р. Державний архів Запорізької області, ф. п-102, оп. 1, спр. 611, арк. 27. Машинопис. Копія

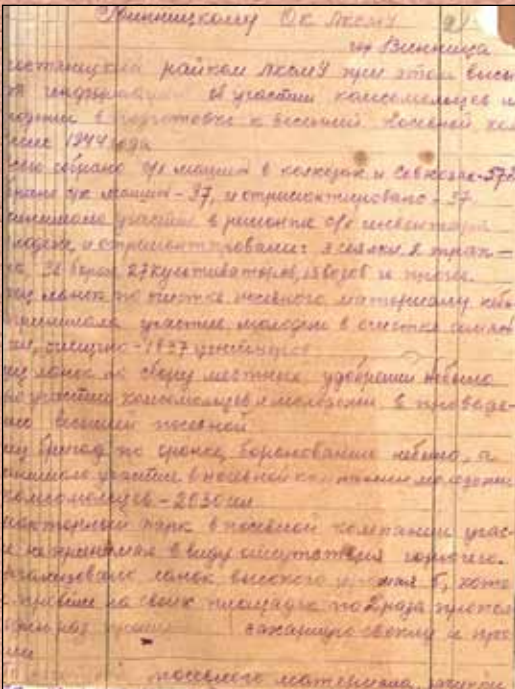
3 фондів Державної наукової архівної бібліотеки, м. Київ

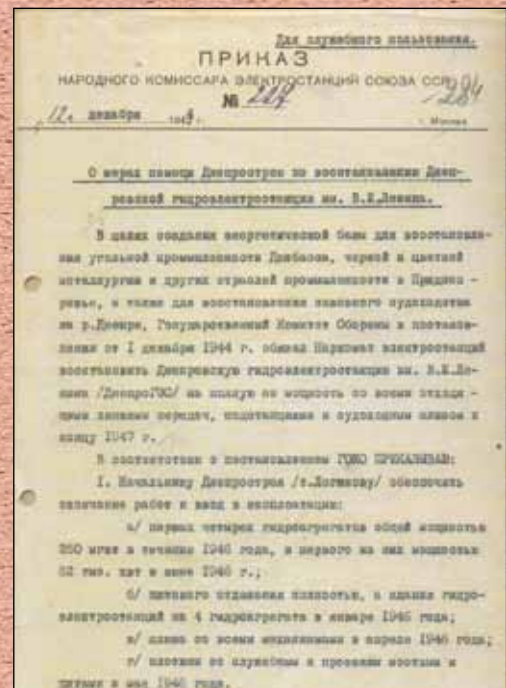
Залізничники очищують територію вокзалу м. Харкова після визволення міста радянськими військами.
 Фото. 1943 р. Фотограф Д. Чернов.
 РДАКФД.

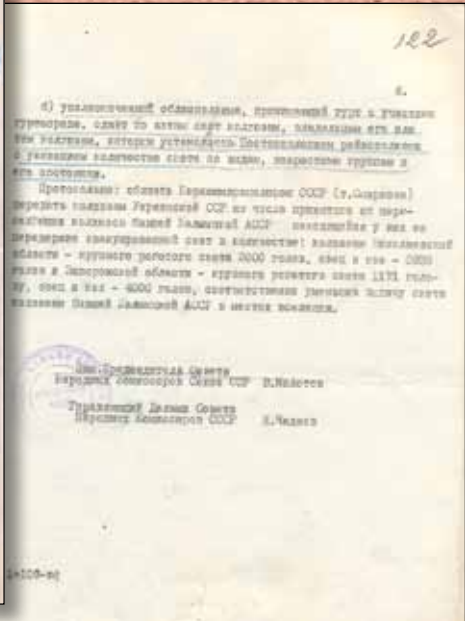
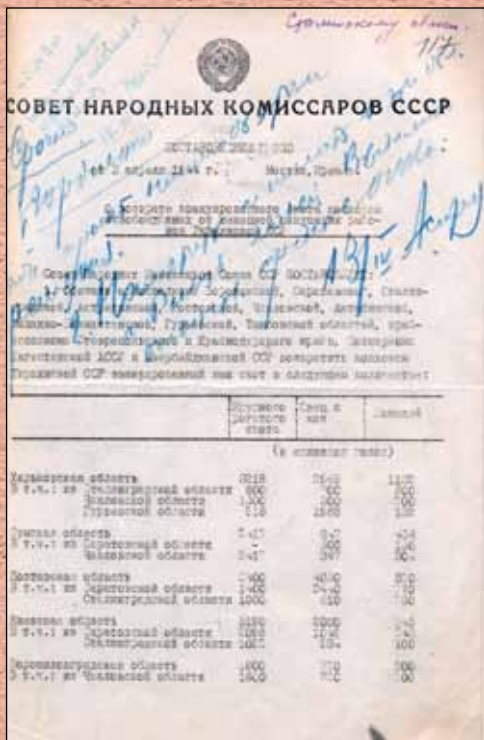
Лист секретаря ЦК КП(б)У М. Хрущова Й. Сталіну з пропозицією щодо затвердження спеціальної медалі “За звільнення України” та ескізи цієї медалі.
 25 березня 1944 р.
 ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 784, арк. 1, 15, 15 зв.

Інформація Тростянецького райкому ЛКСМУ Вінницькому ОК ЛКСМУ про участь комсомольців та молоді району в підготовці весняно-посівної кампанії. 1944 р.
 Державний архів Вінницької області, ф. П-457, оп. 2, спр. 34, арк. 2-23в.

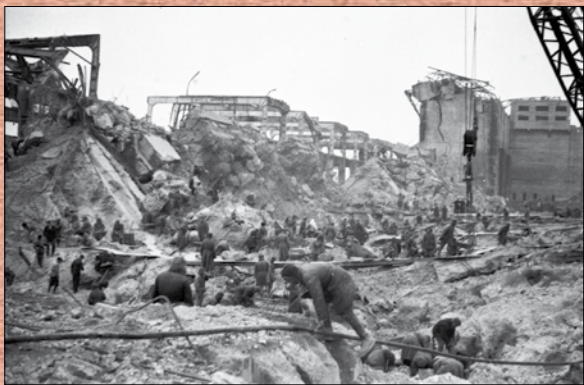
Наказ наркома електростанцій СРСР “Про заходи допомоги Дніпробуду з відновлення Дніпровської гідроелектростанції ім. В. І. Леніна”.
 12 грудня 1944 р. РДАЕ

Постанова РНК СРСР № 353 від 03.04.1944 р. "Про повернення евакуйованої худоби колгоспам звільнених від німецької окупації районів Української РСР". Державний архів Донецької області, ф. Р-2794, оп. 1, стр. 96, арк. 117-122

Мешканці міста Сімферополя на недільнику по розчищенню вулиць. Квітень 1944 р. ДА АРК, фотодокументи оп. 5, стр. 1068.

Розбирання завалів в аванкамері зруйнованого Дніпрогесу імені В. І. Леніна. м. Запоріжжя, 28 листопада 1944 р. ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-31329

Діти рвуть портрет А. Гітлера після звільнення Миколаєва. 1944 р. Из фондів Держархіву Миколаївської області.

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ 36

Міністерство внутрішніх справ Румунської Республіки
 № 1074-1944 рр. від 10/17/1944 рр.

З Одеського Германського Архіву, повідомлення на ім'я
 Сидорова І. І. в міському архіві градоначальника Одеської області
 нагороджено урядом І, продало І з обов'язковим оформлен-
 ням І, учбовий заводський об'єкт розміром 450 квадратних метрів,
 50,000 квадратних метрів.

Державні архіви міста Одеського Германського Ар-
 хіву передали документи про державні архіви в Одеській області
 урядом І, продало І з обов'язковим оформлен-
 ням І, учбовий заводський об'єкт розміром 450 квадратних метрів,
 50,000 квадратних метрів.

До архіву Одеського державно-руманського архіву
 передали документи про державні архіви в Одеській області
 урядом І, продало І з обов'язковим оформлен-
 ням І, учбовий заводський об'єкт розміром 450 квадратних метрів,
 50,000 квадратних метрів.

Указом І, 1944 року встановлено про продаж
 1944 рр. з обов'язковим оформлен-
 ням І, учбовий заводський об'єкт розміром 450 квадратних метрів,
 50,000 квадратних метрів.

Крім документів нагороджено в Одеському Герман-
 ському Архіві передає Одеському державно-руманському архіву
 І, 1944 року.

МІСЬКА РАДА:

Сидорова І. І., Одеського Германського Архіву.
 Сидорова І. І., Одеського Германського Архіву.
 Сидорова І. І., Одеського Германського Архіву.
 Сидорова І. І., Одеського Германського Архіву.

ПОСТАКОВЕ ВІДПОВІДІ

Міністерство внутрішніх справ Румунської Республіки
 № 1074-1944 рр. від 10/17/1944 рр.

До Одеського Архіву передає Одеському державно-руманському архіву
 І, 1944 року.

З Одеського Германського Архіву, повідомлення на ім'я
 Сидорова І. І. в міському архіві градоначальника Одеської області
 нагороджено урядом І, продало І з обов'язковим оформлен-
 ням І, учбовий заводський об'єкт розміром 450 квадратних метрів,
 50,000 квадратних метрів.

До архіву Одеського державно-руманського архіву
 передали документи про державні архіви в Одеській області
 урядом І, продало І з обов'язковим оформлен-
 ням І, учбовий заводський об'єкт розміром 450 квадратних метрів,
 50,000 квадратних метрів.

Указом І, 1944 року встановлено про продаж
 1944 рр. з обов'язковим оформлен-
 ням І, учбовий заводський об'єкт розміром 450 квадратних метрів,
 50,000 квадратних метрів.

Крім документів нагороджено в Одеському Герман-
 ському Архіві передає Одеському державно-руманському архіву
 І, 1944 року.

МІСЬКА РАДА:

Сидорова І. І., Одеського Германського Архіву.
 Сидорова І. І., Одеського Германського Архіву.
 Сидорова І. І., Одеського Германського Архіву.
 Сидорова І. І., Одеського Германського Архіву.

Висновок експертизи про нанесення збитків
 німецько-румунськими
 окупантами Одеському міському архіву. 1944 р.
 Державний архів Одеської області,
 ф. Р-1403, оп. 1а, спр. 10, арк. 39

17-го квітня.

1. Про затвердження місця відводу земельних ділянок
 під населені пункти, які були знищені німець-
 кими окупантами по Словечанському району, в об'єкт:

розглянувши подані місцевими управліннями землюстроїм
 матеріал по відводу місць під населені пункти, знищені німець-
 кими окупантами по 10-ти селах Словечанського району, в об'єкт:

1. Дуби..... 20 ак.	7. Острива..... 14 ак.
2. Сидорівка..... 10 ак.	8. Гудий-Зеленці..... 10 ак.
3. Червонозірка..... 20 ак.	9. Майданівка..... 10 ак.
4. Ділянки..... 20 ак.	10. Золочівка..... 10 ак.
5. Ділянки..... 10 ак.	11. Золочівка..... 10 ак.
6. Ділянки..... 10 ак.	12. Золочівка..... 10 ак.
7. Ділянки..... 10 ак.	13. Золочівка..... 10 ак.
8. Ділянки..... 10 ак.	14. Золочівка..... 10 ак.
9. Ділянки..... 10 ак.	15. Золочівка..... 10 ак.
10. Ділянки..... 10 ак.	16. Золочівка..... 10 ак.

Виконком Одеської Ради депутатів трудящих
 постановляє:

1. Затвердити місця відводу земельних ділянок під населені пункти:
 1/ Дуби, 2/ Сидорівка, 3/ Червонозірка, 4/ Ділянки, 5/ Острива, 6/ Гудий-
 Зеленці, 7/ Майданівка, 8/ Золочівка, 9/ Золочівка, 10/ Золочівка,
 11/ Золочівка, 12/ Золочівка, 13/ Золочівка, 14/ Золочівка, 15/ Золочівка,
 16/ Золочівка, по переведенні ділянок комісією Словечанського району на час
 в 2/4 по 1/4 - погодитись.

2. Запропонувати управління землюстроїм митицького
 обласного району Одеської області, за верністю в натуру процентів від
 вартості земельних ділянок - 0,50 рр.

3. Цивільній установам, які мають в користуванні земельні ділянки
 Словечанського району Одеської області - 0,50 рр.

4. Постанову Виконкому Словечанської Ради депутатів трудящих
 від 17-1944 р. щодо відводу місць під населені пункти - вважати
 прийнятими - вважати.

- 6 -

1. Про затвердження місця відводу земельних ділянок
 під населені пункти, які були знищені німець-
 кими окупантами по Словечанському району, в об'єкт:

розглянувши подані місцевими управліннями землюстроїм
 матеріал по відводу місць під населені пункти, знищені німець-
 кими окупантами по 10-ти селах Словечанського району, в об'єкт:

1. Дуби..... 20 ак.

2. Сидорівка..... 10 ак.

3. Червонозірка..... 20 ак.

4. Ділянки..... 20 ак.

5. Ділянки..... 10 ак.

6. Ділянки..... 10 ак.

7. Ділянки..... 10 ак.

8. Ділянки..... 10 ак.

9. Ділянки..... 10 ак.

10. Ділянки..... 10 ак.

11. Ділянки..... 10 ак.

12. Ділянки..... 10 ак.

13. Ділянки..... 10 ак.

14. Ділянки..... 10 ак.

15. Ділянки..... 10 ак.

16. Ділянки..... 10 ак.

17. Ділянки..... 10 ак.

18. Ділянки..... 10 ак.

19. Ділянки..... 10 ак.

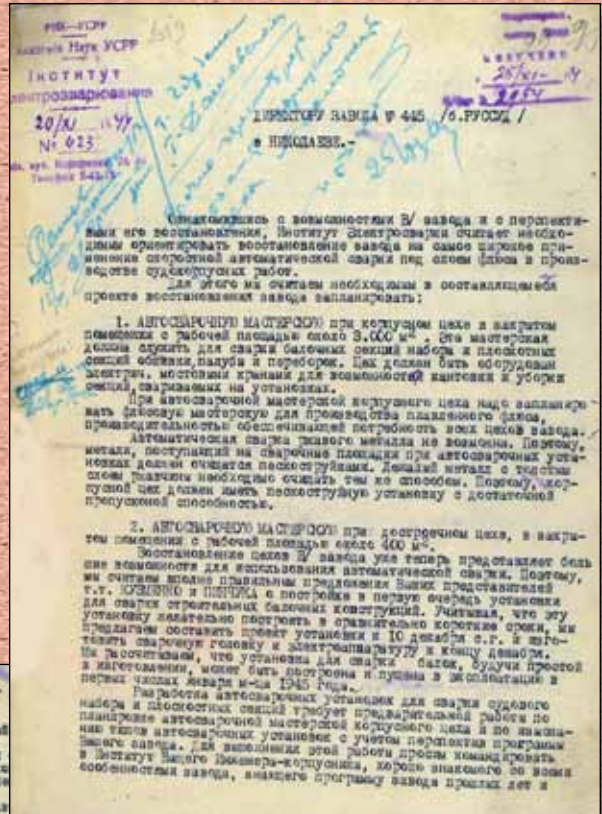
20. Ділянки..... 10 ак.

Постанова виконкому Житомирської обласної
 Ради депутатів трудящих про відведення землі для
 населених пунктів, які були знищені німецькими
 окупантами по Словечанському району. 1944.
 Державний архів Житомирської області,
 ф. Р. 1150, оп. 2, спр. 26 арк. 11

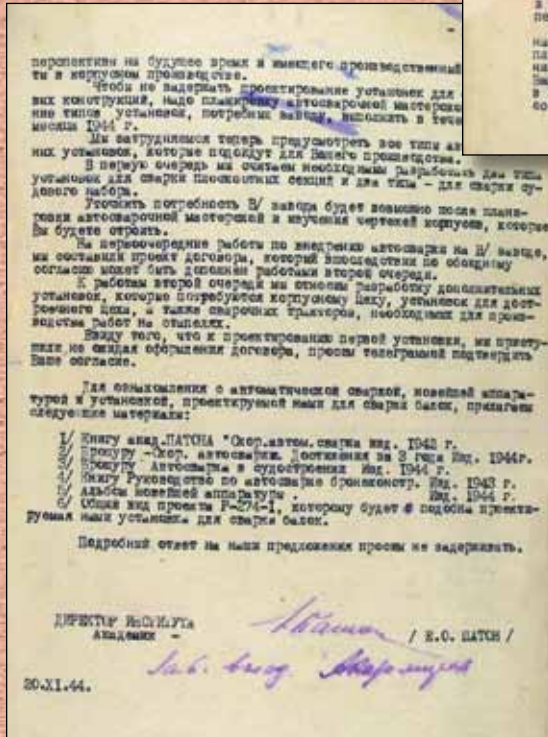
Постанова виконкому Кіровоградської обласної
 ради і бюро обкому КП(б)У від 14.06.1944 р.
 "Про невідкладні заходи
 з відбудови заводу сільськогосподарського
 машинобудування
 "Червона Зірка" Наркоммінозброєння".
 14 червня 1944 р.
 Державний архів Кіровоградської області,
 ф. Р-2860, оп. 1, спр. 65, арк. 4-6

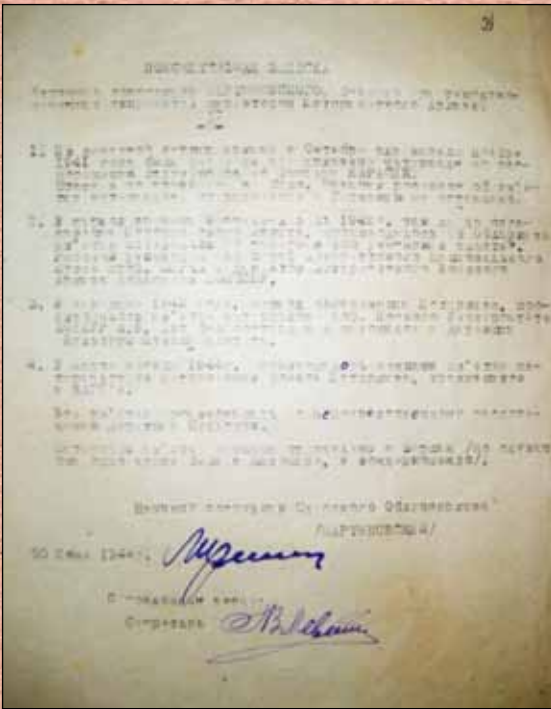
Повідомлення начальника 2-го будрайону 5-го будуправління ДУАБ НКВС СРСР Кондратюка про добудовування аеродрому у Первомайському районі Миколаївської області. 17 травня 1944 р. Державний архів Миколаївської області, ф. П-10, оп. 1, спр. 132, арк. 6

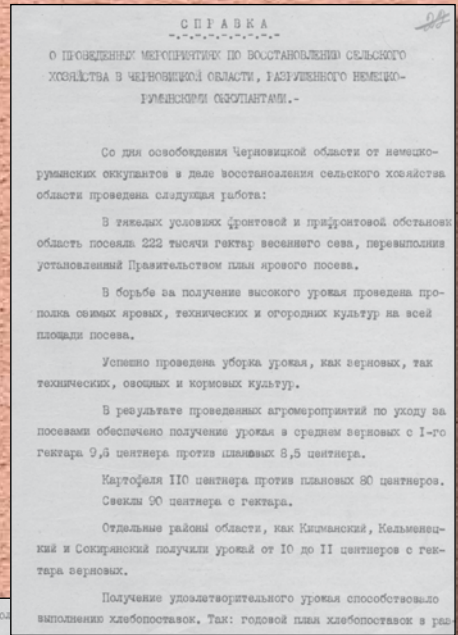
Лист інституту електрозварювання директору заводу № 445 м. Миколаїв від 20 листопада 1944 р. № 623 про застосування нових методів зварювання у суднобудуванні. Державний архів Миколаївської області, ф. Р-577, оп. 4, спр. 4, арк. 99-100

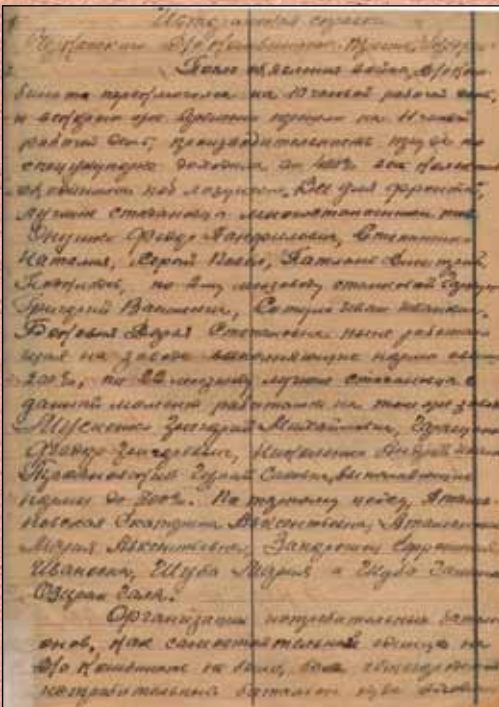
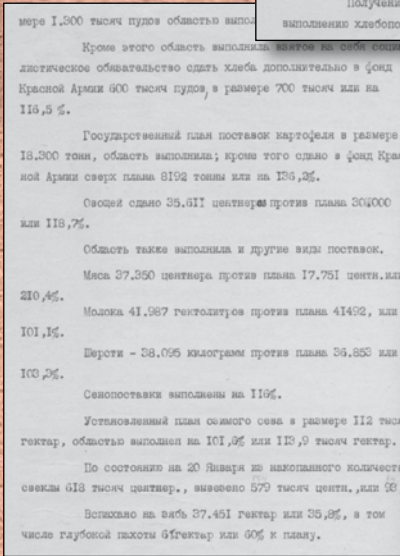
Розвантаження лебідок, виготовлених трудящими Слов'янських підприємств в подарунок підшефній шахті ім. Ф. Е. Дзержинського, що відбудовується. Ворошиловградська обл., 1944 р. ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-2869

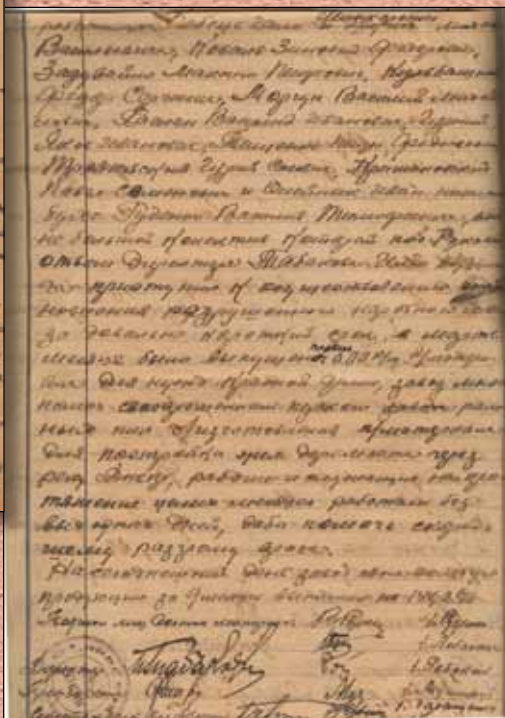
Пояснювальна записка директора Історичного архіву Мартиновського про вилучення архівних матеріалів з архіву, для відправки їх до Берліну. 1944 р. Державний архів Одеської області, ф. Р-1142, оп. 1а, спр. 12, арк. 2

З довідки про вжиті заходи з відновлення сільського господарства в Чернівецькій області, зруйнованого німецько-румунськими загарбниками. [1944 р.]. Державний архів Чернівецької області, ф. П-1, оп. 2, спр. 42, арк. 34-35

Історична довідка Черкаського деревообробного комбінату про евакуацію та відновлення діяльності. Державний архів Черкаської області, ф. Р-534, оп. 1, спр. 7, арк. 27-31 зв.

1

Дит
Винниченко
сен. 7 1945
Дегур

В СОВЕТАХ И ЦЕНТРАЛЬНОМ КОМИТЕТЕ КВСУ/У

О МЕРОПРИЯТИЯХ ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ ВЫПОЛНЕНИЯ ПЛАНА ВОССТАНОВЛЕНИЯ ЖИЛИЩНОГО ФОНДА МЕСТНЫХ СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГОРОДОВ УКРАИНСКОЙ ССР В 1945 ГОДУ.

Совет Народных Комиссаров УССР и Центральный Комитет КВСУ/У отмечают, что в результате проведенной работы по восстановлению жилищного фонда местных Советов депутатов трудящихся, в 1944 году в городах УССР восстановлено и введено в эксплуатацию 944 тысячи квадратных метров жилой площади.

Опыт работы по восстановлению жилищного хозяйства в отдельных городах УССР / Ворошиловграде, Киеве и других / показал, что в результате должного внимания вопросам восстановления жилищного фонда со стороны партийных, советских и комсомольских организаций, благодаря широкому привлечению населения к восстановительным работам, а также использованию помощи промышленных предприятий, планы 1944 года по восстановлению жилищного фонда этих городов не только выполнены, но и перевыполнены.

Используя опыт восстановителей Ленинграда, Сталинграда и Киева /Крещатик/, - городские Советы депутатов трудящихся

Витяг із плану заходів по відновленню
житлового фонду УРСР в 1945 р.
ЦДАГО, ф. 1, оп. 30, спр. 266, арк. 1-4

4.-

4. Житомирская область	12,5	2630
5. Запорожская область в т.ч. гор. Запорожье	20,0 12,0	3300 2000
6. Мамалийская область	6,0	800
7. Каменец-Подольская область	8,5	2375
8. Киевская область	16,0	2300
9. Город Киев	62,0	25000
10. Кировоградская область	10,0	1300
11. Николаевская область	14,0	2740
12. Одесская область	60,0	7565
13. Полтавская область	20,0	4140
14. Сталинская область в т.ч. гор. Сталино	35,0 15,0	7435 4820
15. Сумская область	4,0	600
16. Харьковская область в т.ч. гор. Харьков	60,0 50,0	12500 11250
17. Херсонская область	10,0	1350
18. Черниговская область	13,0	3650
Итого:		402,0 91405

2. Утвердить список жилых зданий, подлежащих восстановлению в 1945 году в гор. гор. Киеве, Харькове, Сталино, Днепрпетровске и Ворошиловграде.
3. Установить объем работ по восстановлению жилищного фонда местных Советов депутатов трудящихся, выполняемых подрядным способом наркоматом жилищно-гражданского строительства УССР в 1945 году 229,8 тысячи квадратных метров, сметной стоимостью в 58.530 тысяч рублей.

УПРАВЛЕНИЕ ГЛАВНОГО ПРОЕКТИСТА
АРХИТЕКТУРА
гор. К и е в а

Согласно распоряжению правительства УССР об объявлении конкурса на поставление фотопроекта по Крещатику, предлагаю Вам до 10 апреля с/ч. обеспечить следующие материалы для конкурса:

1. План существующего газопровода Крещатика и его газоплана в масштабе 1:2000 в горизонтале через 1 мтр. с показанием газоразрывных и газопроводных дамб.
2. Поперечный профиль Крещатика в главнейших отклонениях с Крещатику для с показанием подземных сооружений.
3. Видопроjection на газоплане газопровода Крещатика и газоплана в масштабе 1:2000 без горизонтали.
4. Фото снимки.

Указанные материалы должны быть предоставлены по указанному пункту в количестве 50 экземпляров.

Ваша служба / Управление
по делам архитектуры при СНК УССР

Л. ПОЛЯК/

Лист Головного управління міської архітектури м. Києва з приводу проведення конкурсу на створення фотопроекту відбудови Хрещатика. ЦДАВО України, ф. 4906, оп. 1, спр. 5, арк. 1.

В П Р А К Т И К У М : 214. Про остаточне розмінування та очистку від трофеїв та вибухо-небезпечних предметів території міста Кіровограда.

Відповідно до постанови Державного Комітету Оборони № 0564 від 10 лютого 1944 року та постанови Виконкому Обласної Ради депутатів трудящих № 218 від 13 лютого 1945 року про закінчення робіт по розмінуванню та збору трофеїв і очистці від вибухо-небезпечних предметів території міста, Виконком Миської Ради депутатів трудящих Р І Ш А 8 :

1. Для оперативного керівництва роботами по остаточному розмінуванню і очистці території міста від трофеїв та вибухо-небезпечних предметів - затвердити Миський Штаб по розмінуванню і очистці:

- Нач. Штабу - Зам. Голови Виконкому Миської Ради тов. Курочкін Іван
 Члени: 1/ Миський Іванович - гол. н-ка т. Герасимова
 2/ Зам. Миського Владіслав ІК КІ/С/У т. Валан
 3/ Голова Миськради ТСОАвіахему т. Компанієць
 4/ Нач. Облуправа. Мішині тов. Марного.

2. Збори "квати Галузі Миськради ТСОАвіахему тов. КОМПАНІЄЦЬ:

- а/ координувати міську команду по розмінуванню і очистці в мікроскопі 20 чол. і провести з нею 70 годинну програму з виконанням від виробництва з тем, щоб до 15 березня н.р. міська команда була повністю укомплектована.
- б/ забезпечити міську команду по розмінуванню гарматними розвідками, білфорговыми акумуляторами, детонаторами та інш.
- в/ практичну роботу команди по розмінуванню почати з наступленням метеорологічних умов дозволяючих проводити цю роботу.

3. Збори "квати керівників підприємств міста:

- а/ роботу по розмінуванню зважити як першочергове завдання і проведення цього необхідно забезпечити керівні в основному державно-господарськими закладами;
- б/ забезпечити виконання та послужку людей в процесі мінування: одні обов'язки, вістом від 16 до 30 років, якісно розв'язати Миськради ТСОАвіахему;
- в/ Заборонити відпрацювати інструкторів та бізнесів мінів, з

Рішення виконкому Кіровоградської миської ради від 06.03.1945р. № 214
 "Про остаточне розмінування та очистку від трофеїв та вибухо-небезпечних предметів території міста Кіровограда".
 6 березня 1945 р.
 Державний архів Кіровоградської області, ф. Р-242, оп. 4, спр. 20, арк. 148-149

6.
 також штатних працівників Миської ради до повного закінчення роботи і закінчення повторної-контрольної та здачі її місцевим органам влади;
 г/ вихідати в необхідних випадках автогустранспорт по завданню Миськради ТСОАвіахему для обслуговування роботи районних команд.

Відвідання Дніпробуду М. С. Хрущовим. 1945 р. РДАЕ

Недільник з відновлення листопрокатного цеху Запорізького металургійного заводу ім. С. Орджонікідзе "Запоріжсталь". м. Запоріжжя, 1947 р. ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-25058

Центральний державний архів вищих органів влади та управління України

Лист Головного управління міської архітектури м. Києва з приводу проведення конкурсу на створення фотопроєкту відбудови Хрещатика.

ЦДАВО України, ф. 4906, оп. 1, спр. 5, арк. 1.

Центральний державний архів громадських об'єднань

Інструкція ЦК КП(б)У та РНК УРСР секретарям обкомів і головам облвиконкомів про заходи з евакуації та знищення майна сільського господарства прифронтових областей України. 3 липня 1941 р.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 24, арк. 38–40.

Довідка про евакуацію обладнання електростанцій та електромереж м. Харкова станом на 13 жовтня 1941 р.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 11, арк. 54–56.

Довідка про евакуацію з України промислових підприємств республіканського підпорядкування. 1942 р.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 196, арк. 72–74.

Довідка про евакуйованих громадян із УРСР в Челябінську область станом на 28 грудня 1942 р.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 196, арк. 65–65зв.

Довідка про евакуацію з України промислових підприємств республіканського підпорядкування. 1942 р.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 196, арк. 72–74.

Постанова військової ради Четвертого Українського фронту про надання допомоги населенню та підприємствам у відновленні сільського господарства та промисловості районів України, звільнених від німецької окупації.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 395, арк. 9, 9 зв.

Із повідомлення секретаря ЦК КП(б)У Д. Коротченка секретареві ЦК КП(б)У М. Хрущову про відновлення сільського господарства у звільнених від німецьких окупантів районах України. 26 вересня 1943 р.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 660, арк. 57–58, 62–64.

Довідка про реевакуацію українських театрів. 31 грудня 1943 р.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 646, арк. 19–20.

Інформація про поголів'я худоби, евакуйованої у східні області, що підлягало поверненню в райони, звільнені від німецьких окупантів. Вересень 1943 р.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 663, арк. 83–84.

Лист секретаря ЦК КП(б)У М. Хрущова голові Державного комітету оборони СРСР Й. Сталіну з проханням дозволити повернути на територію України радіостанцію, евакуйовану в м. Челябінськ. 1943 р.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 643, арк. 7.

Лист секретаря ЦК КП(б)У М. Хрущова Й. Сталіну з пропозицією щодо затвердження спеціальної медалі “За звільнення України” та ескізи цієї медалі. 25 березня 1944 р.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 23, спр. 784, арк. 1, 15, 15 зв.

Витяг із плану заходів по відновленню житлового фонду УРСР в 1945 р.
ЦДАГО, ф. 1, оп. 30, спр. 266, арк. 1–4.

**Центральний державний кінофотофоноархів України
ім. Г. С. Пшеничного**

Київ після відступу радянських військ. Вересень 1941 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-148572

Пожежа в Києві. 24 вересня 1941 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-39335

Підлітки під час роботи на одному із Харківських заводів під час Великої Вітчизняної війни.
Харків, 1941 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-125045.

Виробництво снарядів на Харківському заводі, евакуйованому на Урал. [1941–1944 рр.].
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-92920.

Шахтарі ідуть в забій. Голубовський рудник Ворошиловградської обл., березень 1942 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-3087.

Будівництво літака в цеху одного з військових заводів. 1942 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-212204.

Головний підземний цех Севастопольського морського заводу ім. С. Орджонікідзе в Інкерманських штольнях під час виготовлення боєприпасів для фронту. серпень 1942 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-74223.

Зруйновані корпуси Київського машинобудівного заводу “Більшовик”. Київ, листопад 1943 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-125172.

Зважування зерна в колгоспі “1 Травня” Палехського району Івановської області (РРФСР) перед відправкою до звільнених від німецьких окупантів міст Києва і Харкова. 1943 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-118737.

Старший лейтенант І. Негода цілує рідну землю. 1943 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-67879.

Жінки на будівництві дороги Київ - Бориспіль. Київська обл., серпень 1943 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. П-8376.

Воїни біля зруйнованої греблі Дніпрогесу імені В. І. Леніна. Запоріжжя, жовтень 1943 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-118717.

Розбирання завалів в аванкамері зруйнованого Дніпрогесу імені В. І. Леніна. м. Запоріжжя, 28 листопада 1944 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-31329.

Розвантаження лебідок, виготовлених трудящими Слов'янських підприємств в подарунок підшефній шахті ім. Ф. Е. Дзержинського, що відбудовується.
Ворошиловградська обл., 1944 р.
ЦДКФФА, од. обл. 0-2869.

Виготовлені бомби в цеху Київського машинобудівного заводу імені Артема. Київ, 1944 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-212200.

В цеху Н-ського оборонного заводу. На передньому плані робітниця А. Єгорова, яка виконує норму на 300 %. УРСР, 1944 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-68133.

Робітниця Костянтинівського заводу “Вторчормет” під час вантажних робіт. м. Костянтинівка Сталінської обл., 1944 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-68144.

Ремонт танка на одному із заводів Києва. 1944 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-148382.

Недільник з відновлення листопрокатного цеху Запорізького металургійного заводу ім. С. Орджонікідзе “Запоріжсталь”. м. Запоріжжя, 1947 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-25058.

Державний архів в Автономній республіці Крим

Доповідна записка голови Ради народних комісарів Кримської АРСР І. Сейфулаєва до Ради народних комісарів РСФСР “Про евакуацію населення, промисловості і культурних цінностей з м. Севастополя”. 26 липня 1942 р.
Державний архів в АРК, ф. Р-652, оп. 24, спр. 5, арк. 19–20.

Мешканці міста Сімферополя на недільнику по розчищенню вулиць. Квітень 1944 р.
Державний архів в АРК, фотодокументи оп. 5, спр. 1068.

Державний архів Вінницької області

Протокол № 50 засідання бюро Вінницького міськкому КП(б)У від 22 червня 1941 року про забезпечення проведення мобілізації в місті. 1941 р.
Державний архів Вінницької області, ф. П-87, оп. 1, спр. 525, арк. 24

Довідка про постачання Червоної Армії по мобілізації коней, возів та упряжу колгоспів Вінницької області. 1941 р.
Державний архів Вінницької області, ф. П-136, оп. 1, спр. 472, арк. 106

Протокол № 51 засідання бюро Вінницького міськкому КП(б)У від 23 червня 1941 року про хід мобілізації за перший день та про політично-моральний стан у місті. 1941 р.
Державний архів Вінницької області, ф. П-87, оп. 1, спр. 525, арк. 250, 251.

Інформація Тростянецького райкому ЛКСМУ Вінницькому ОК ЛКСМУ про участь комсомольців та молоді району в підготовці весняно-посівної кампанії. 1944 р.
Державний архів Вінницької області, ф. П-457, оп. 2, спр. 34, арк. 2–2зв.

Державний архів Волинської області

Лист секретарю Волинського обкому КП(б)У управління тилу 1-го Білоруського фронту щодо пристосування будівель під лікарські заклади фронту. Травень 1944 року.
Державний архів Волинської області, ф. П-1, оп. 2, спр. 17, арк. 13

Державний архів Дніпропетровської області

Постанова виконкому Дніпропетровської обласної ради депутатів трудящих і обласного комітету КП(б)У від 13 жовтня 1943 року “Про виділення робочої сили на відбудову моста через р. Дніпро”

Державний архів Дніпропетровської області, ф. Р-3383, оп. 2, спр. 3, арк. 7.

Державний архів Донецької області

Витяг з протоколу №133/2 засідання бюро Сталінського обкому КП(б)У та виконкому Сталінської облради депутатів трудящихся від 06.10 1941 року “Про евакуацію худоби колгоспів та радгоспів” та додаток №1 “маршрути прогону худоби”.

Державний архів Донецької області, ф. П-326, оп. 1, спр. 1894, арк. 25–27.

Постанова РНК СРСР № 353 від 03.04.1944 р. “Про повернення евакуйованої худоби колгоспам звільнених від німецької окупації районів Української РСР”.

Державний архів Донецької області, ф. Р-2794, оп. 1, спр. 96, арк. 117–122

Державний архів Житомирської області

Постанова виконкому Житомирської обласної Ради депутатів трудящих про відведення землі для населених пунктів, які були знищені німецькими окупантами по Словечанському району. 1944.

Державний архів Житомирської області, ф. Р. 1150, оп. 2, спр. 26 арк. 11.

Постанова виконкому Житомирської обласної Ради депутатів трудящих про розвиток лісохімічної промисловості. 1945.

Державний архів Житомирської області, ф. Р. 1150, оп. 2, спр. 107, арк. 49, 50, 51.

Державний архів Запорізької області

Доповідна записка директора 9-го заводу м. Осипенко (Південний завод гідравлічних машин “Південгідромаш” Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України, м. Бердянськ Запорізької області) Бейлінсона С.Л. про евакуацію заводу. 13 лютого 1942 р.

Державний архів Запорізької області, ф. р-3660, оп. 1, спр. 21, арк. 14–19. Машинопис. Копія.

Лист директора Осипенківського (нині Бердянського) краєзнавчого музею Петерса про евакуацію культурних цінностей музею. 11 листопада 1943 р.

Державний архів Запорізької області, ф. р-5309, оп. 1, спр. 11, арк. 3. Машинопис. Копія.

Лист секретаря Запорізького обкому КП(б)У Ф. Матюшина секретарю ЦК ВКП(б) Малюнкову Г. М. щодо відновлення електростанцій м. Мелітополя, устаткування яких було евакуйоване в 1941 році.

18 листопада 1943 р.

Державний архів Запорізької області, ф. п-102, оп. 1, спр. 611, арк. 27. Машинопис. Копія.

Державний архів Кіровоградської області

Постанова виконкому Кіровоградської обласної ради і бюро обкому КП(б)У від 14.06.1944 р. «Про невідкладні заходи з відбудови заводу сільськогосподарського машинобудування “Червона Зірка” Наркоммінозброєння». 14 червня 1944 р.

Державний архів Кіровоградської області, ф. Р-2860. оп. 1, спр. 65, арк. 4–6.

Рішення виконкому Кіровоградської міської ради від 06.03.1945р. № 214 “Про остаточне розмінування та очистку від трофеїв та вибухо-небезпечних предметів території міста Кіровограда”. 6 березня 1945 р.

Державний архів Кіровоградської області, ф. Р-242, оп. 4, спр. 20, арк. 148–149.

Державний архів Луганської області

Палаюче українське село, яке було підпалене німецько-фашистськими загарбниками. 10 жовтня 1941 р.

Держархів Луганської обл., ф. П-7118, оп. 1, спр. 700.

Зенітники бронепоезду “За Родину!” ведуть вогонь по німецьким літакам. 1942 р.

Держархів Луганської обл., ф. П-7118, оп. 1, спр. 603.

Бійці Червоної Армії допомагають відбудовувати шахту “Новодружєвська”, Лисичанський район, Ворошиловградська область. 1945 р.

Держархів Луганської обл., ф. П-7118, оп. 1, спр. 729.

Державний архів Миколаївської області

Повідомлення начальника 2-го будрайону 5-го будуправління ДУАБ НКВС СРСР Кондратюка про добудовування аеродрому у Первомайському районі Миколаївської області. 17 травня 1944 р.

Державний архів Миколаївської області, ф. П-10, оп. 1, спр. 132, арк. 6

Лист інституту електрозварювання директору заводу № 445 м. Миколаїв від 20 листопада 1944 р. № 623 про застосування нових методів зварювання у суднобудуванні.

Державний архів Миколаївської області, ф. Р-577, оп. 4, спр. 4, арк. 99–100.

Діти рвуть портрет А. Гітлера після звільнення Миколаєва. 1944 р.

Із фондів Держархіву Миколаївської області.

Державний архів Одеської області

Висновок експертизи про нанесення збитків німецько-румунськими окупантами Одеському міському архіву. 1944 р.

Державний архів Одеської області, ф. Р-1403, оп. 1а, спр. 10, арк. 39.

Пояснювальна записка директора Історичного архіву Мартиновського про вилучення архівних матеріалів з архіву, для відправки їх до Берліну. 1944 р.

Державний архів Одеської області, ф. Р-1142, оп. 1а, спр. 12, арк. 2.

Державний архів Сумської області

Зруйнована фашистськими окупантами будівля пошти та телеграфу м. Конотоп. 1943 р.

Державний архів Сумської області. *Фото.*

Державний архів Хмельницької області

Телеграма голови Кам'янець-Подільського облвиконкому Ковбасюка секретарю ЦК ВКП(б) Маленкову про взяття зобов'язання додатково здати у фонд Червоної Армії 16 тис. т картоплі.

Державний архів Хмельницької області, ф. П-487, оп. 4, спр. 38, арк. 10.

Державний архів Черкаської області

Історична довідка Черкаського деревообробного комбінату про евакуацію та відновлення діяльності.

Державний архів Черкаської області, ф. Р-534, оп. 1, спр. 7, арк. 27–31 зв.

Державний архів Чернівецької області

З довідки про вжиті заходи з відновлення сільського господарства в Чернівецькій області, зруйнованого німецько-румунськими загарбниками. [1944 р.]

Державний архів Чернівецької області, ф. П-1, оп. 2, спр. 42, арк. 34–35.

Державний архів м. Києва,

Наказ від 17.09.1941 р. по Середньоазіатському індустріальному інституту (м. Ташкент) про те, що згідно з наказом Всесоюзного комітету в справах вищої школи при РНК СРСР тимчасово (на період війни) об'єднуються Київський індустріальний та Середньоазіатський індустріальний інститути під назвою Середньоазіатський індустріальний інститут. Комісії провести приймання-передавання контингентів студентів та професорсько-викладацького персоналу, а також майна інституту станом на 15.09.1941 р.

Державний архів м. Києва, ф. Р-308, оп. 13, спр. 1, арк. 4.

Державної наукової архівної бібліотеки, м. Київ

Плакат “Великий путь проробила наша військова промисловість за час з 1941 р. по 1944 р.”

Плакат “Новыми победами прославим наши боевые знамена!”

Плакат “Здрастуй, рідний Київ!”

Плакат “Київ наш!”

Державний архів Російської Федерації

Указ Президії Верховної Ради СРСР “Про режим робочого часу робітників та службовців у воєнний час”. 26 червня 1941. Оригінал.

ДАРФ, ф. Р-7523, оп. 4, спр. 49, арк. 38–39.

Постанова РС-68с Ради з евакуації “Про евакуацію членів сімей робітників та службовців з Дніпропетровської та Запорізької областей”. 7 серпня 1941. Оригінал.

ДАРФ, ф. Р-6822, оп. 1, спр. 541, арк. 137.

Постанова РС-66с Ради з евакуації “Про евакуацію підприємств з УРСР (правий берег Дніпра)”. 7 серпня 1941. Оригінал.

ДАРФ, ф. Р-6822, оп. 1, спр. 541, арк. 127–128.

Указ Президії Верховної Ради СРСР “Про заснування медалі “За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945”.

6 червня 1945 р. ДАРФ.

Російський державний військовий архів

Спецзведення Політуправління військ НКВС СРСР про звірства і знущання німецьких загарбників над полоненими та населенням. 29 грудня 1941 р.

РДВА, ф. 32880, оп. 5, спр. 278, арк. 18–21 зв., 22. Засвідчена копія.

Російський державний архів суспільно-політичної історії

Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) про мобілізацію військовозобов'язаних у т. ч. по Київському особовому, Одеському, Харківському військовим округам. 22 червня 1941 р.
РДАСП, ф. 17, оп. 3, спр. 1041, арк. 23.

Повідомлення Розвідувального управління НКВС СРСР Центральному комітету ВКП(б) про становище в Київській, Кіровоградській, Житомирській областях, окупованих німцями, за станом на 26 серпня 1941 р. 3 вересня 1941 р.
РДАСП, ф. 17, оп. 125, спр. 52, арк. 33–37.

Постанова ДКО “Про відновлення танкових заводів, евакуйованих з Харкова, Москви та Ленінграду”. 9 листопада 1941 р.
РДАСП

Повідомлення II управління Головного розвідувального управління Генштабу Червоної армії в ЦК ВКП(б) про виступ школярів Одеси проти німецької окупації. 10 березня 1942 р.
РДАСП, ф. 17, оп. 125, спр. 92, арк. 22.

Повідомлення II управління Головного розвідувального управління Генштабу Червоної армії в ЦК ВКП(б) про план окупаційної влади адміністративного поділу території України та Прибалтики, захопленої німцями.
10 липень 1942 р.
РДАСП, ф. 17, оп. 125, спр. 92, арк. 99–101.

Російський державний архів економіки

Наказ № 4 наркома танкової промисловості СРСР В. О. Малишева про евакуацію заводу № 183 та Маріупольського заводу в м. Нижній Тагіл та випуску танків Т-34 і бронедеталей до танка.
13 вересня 1941 р. РДАЕ.

З доповідної записки заступника голови Держплану СРСР О. Лаврищева голові Держплану СРСР М. З. Сабурову “Про хід відновлення евакуйованих підприємств наркоматам на 10 грудня 1941 р.”. 10 грудня 1941 р.
РДАЕ.

Лист директора Інституту електрозварювання академіка С. О. Патона до Наркомату танкової промисловості СРСР про направлення записки “Ефект перекладу на автоматичне зварювання деяких швів корпусу танка Т-34 на заводі № 183”.
У додатку записка. 6 березня 1942 р.
РДАЕ.

Наказ наркома електростанцій СРСР “Про заходи допомоги Дніпробуду з відновлення Дніпровської гідроелектростанції ім. В. І. Леніна”. 12 грудня 1944 р.
РДАЕ.

Відновлювальні роботи на Дніпрогесі. 1945 р.
РДАЕ.

Відвідання Дніпробуду М. С. Хрущовим. 1945 р.
РДАЕ.

Російський державний архів кінофотодокументів

Бійці Червоної Армії допомагають колгоспникам збирати врожай у прифронтовій смузі.
1941 р.

Фотограф Е. Хайкін.

РДАКФД

Жителька села Високе О. Кононіхіна з дітьми Віктором, Іваном, Володимиром та Миколаєм біля спаленого німцями будинку. Харківська обл. 1942 р.

Фотограф Г. Капустянський.

РДАКФД.

Залізничники очищують територію вокзалу м. Харкова після визволення міста радянськими військами.

Фото. 1943 р. Фотограф Д. Чернов.

РДАКФД.

У п о р я д н и к и:

Прилепішева Ю. А.

Янішевський В. В.

Ярошенко Д. В.

Комп'ютерна обробка документів,
дизайн та оформлення обкладинки:

Собко І. П.

Надруковано:

ДЦЗД НАФ

03110, Київ-110, вул. Солом'янська, 24.